

ΑΠ 222/117 99

ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ

Επιλογή
για μετπτυχιακή

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

14-2-99

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

~~Handwritten signature~~

ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΦΩΤΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΚΑΒΑΛΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Έρευνες και μελέτες για την επισήμανση, προκαταρκτική επιλογή και αξιολόγηση των ευκαιριών επένδυσης

1.1. Κατηγορίες μελετών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Γεωγραφικά χαρακτηριστικά

2.1. Ιστορική Αναδρομή

2.2. Γεωγραφικά χαρακτηριστικά

2.2.1. Γεωγραφική και πολιτική τοποθέτηση

2.2.2. Πρωτεύουσα και έκταση του Νομού

2.3. Μορφολογία εδάφους

2.3.1. Ανάγλυφο του νομού

2.3.2. Εδαφικές συνθήκες

2.4. Υδρολογία

2.4.1. Ποτάμια – Λίμνες

2.4.1. Ποτάμια Λίμνες

2.4.2. Κλιματικές συνθήκες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Δημογραφικά χαρακτηριστικά

3.1. Πληθυσμιακή εξέλιξη

3.2. Εξέλιξη οικισμών

3.3. Πυραμίδα ηλικιών

3.4. Κοινωνικά – Οικονομικά χαρακτηριστικά πληθυσμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Πρωτογενής Τομέας

4.1. Γεωργία

4.1.1. Καλλιεργούμενες εκτάσεις

4.1.2. Γεωργική παραγωγή

4.1.3. Γεωργικές εκμεταλλεύσεις – μέγεθος- εξοπλισμός

4.2. Κτηνοτροφική δραστηριότητα

4.2.1. Ζωικό κεφάλαιο Πρέβεζας

4.2.2. Κτηνοτροφική παραγωγή Πρέβεζας

- 4.2.3. Μηχανολογικός εξοπλισμός κτηνοτροφικών μονάδων
- 4.3. Αλιευτική Δραστηριότητα
 - 4.3.1. Αλιεία
 - 4.3.2. Ιχθυοκαλλιέργειες
 - 4.3.3. Ιχθυογεννητικός Σταθμός Πωγωνίτσας
- 4.4. Δασική Δραστηριότητα
 - 4.4.1. Γενικά στοιχεία
 - 4.4.2. Παραγωγική ξυλεία
 - 4.4.3. Αναδασώσεις
 - 4.4.4. Αίτια υποβάθμισης δασικού πλούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Δευτερογενής Τομέας

- 5.1. Βιομηχανία – Βιοτεχνία
 - 5.1.1. Περιοριστικοί παράγοντες για τον τομέα μεταποίησης
 - 5.1.2. ΒΙ.ΠΕ. (Βιομηχανική Περιοχή Πρέβεζας).
 - 5.1.3. Σπουδαιότερες βιομηχανικές μονάδες του Νομού
 - 5.1.4. Κίνητρα για την ανάπτυξη των βιομηχανιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Τριτογενής Τομέας

- 6.1. Εταιρεία Αγροτικής Αναπτύξεως Ηπείρου «ΗΠΙΕΡΟΣ» Α.Ε.
- 6.2. Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικού (ΕΤΑΝΑΜ Α.Ε.)
- 6.3. Τουρισμός
 - 6.3.1. Γενικά στοιχεία
 - 6.3.2. Υφιστάμενοι Τουριστικοί Πόροι
 - 6.3.2.1. Αρχαιολογικοί – Ιστορικοί χώροι
 - 6.3.2.2. Υφιστάμενες Τουριστικές Μονάδες
 - Αφιξεις – Διανοκτερεύσεις
- 6.4. Αγροτουρισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Οικονομική και Κοινωνική Υποδομή

- 7.1. Υγεία – Πρόνοια
- 7.2. Σύλλογοι – Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- 7.3. Μεταφορές – Επικοινωνίες
 - 7.3.1. Οδικό δίκτυο

- | 7.3.2. Θαλάσσιες Μεταφορές|
- | 7.3.3. Εναέριες Μεταφορές
- | 7.4. Εκπαίδευση|
- | 7.4.1. Προσχολική Εκπαίδευση|
- | 7.4.2. Δημοτική Εκπαίδευση|
- | 7.4.3. Μέση Εκπαίδευση
- | 7.4.4. Ναυτική Εκπαίδευση|
- | 7.5. Ύδρευση – Άρδευση
- | 7.6. Αποχέτευση – Βιολογικός καθαρισμός|
- | 7.7. Λειτουργούσες Τράπεζες - Υποκαταστήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 Κίνητρα ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων|

- | 8.1. Νόμος 2601/98
- | 8.2. Κανονισμός ΕΟΚ 950/97|
- | 8.3. Κανονισμός ΕΟΚ4028/86
- | 8.4. Κανονισμός ΕΟΚ 3699/93
- | 8.5. Lader II

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Συμπεράσματα – προτάσεις Αναπτύξεως των επιχειρήσεων|

- | 9.1. Γεωργία|
- | 9.2. Κτηνοτροφία
- | 9.3. Βοσκότοποι|
- | 9.4 Δασοπονία
- | 9.5 Θηραματοπονία|
- | 9.6. Αλιεία
- | 9.7 Βιομηχανία – Βιοτεχνία (Μεταποίηση)|
- | 9.8 Τουρισμός
- | 9.9 Μεταφορές|
- | 9.10. Ύδρευση – Αποχέτευση – Βιολογικός καθαρισμός
- | 9.11 Υγεία – Πρόνοια|
- | Επίλογος
- | Βιβλιογραφία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο βασικός στόχος της παρούσης μελέτης είναι ο εντοπισμός και αξιολόγηση των δυνατοτήτων και προοπτικών που παρουσιάζει ο Νομός Πρέβεζας, μέσα στον Ηπειρωτικό και γενικότερα, στον Ελλαδικό χώρο. Παρουσιάζεται μια ολοκληρωμένη, εικόνα της τεράστιας αναπτυξιακής προσπάθειας που γίνεται στο νομό τα τελευταία χρόνια, αν και γνωρίζουμε ότι αυτό είναι δύσκολο να γίνει μέσα σ' αυτές τις λίγες φελίδες.

Στην αρχή αυτής της μελέτης γίνεται μια ανάλυση των γεωγραφικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών του Νομού Πρέβεζας.

Έπειτα γίνεται μια παρουσίαση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα). Στη συνέχεια γίνεται περιγραφή της οικονομική και κοινωνικής υποδομής που ευνοεί την ανάπτυξη της περιοχής.

Επίσης γίνεται μια αναφορά στα Αναπτυξιακά Προγράμματα και στα Κίνητρα Ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων. Και τέλος γίνεται μια παρουσίαση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων - μειονεκτημάτων του Νομού Πρέβεζας, εντοπισμός συγκεκριμένων επενδυτικών έργων και πρωτοβουλιών, και δίνονται προτάσεις αναπτύξεως των ευκαιριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

1.1. Κατηγορίες μελετών

Συνοπτικά τις μελέτες τις διακρίνουμε στις εξής κατηγορίες :

- A. Μελέτη διερεύνησης ή επισήμανσης των ευκαιριών επένδυσης
- B. Πρόταση για επένδυση
- Γ. Προμελέτη εφικτότητας ή σκοπιμότητας
- Δ. Μελέτες Υποστήριξης
- Ε. Μελέτη εφικτότητας ή σκοπιμότητας
- Ζ. Οριστική Μελέτη ή Μελέτη Εφαρμογής

A. ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ Η ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Η πρώτη ενέργεια του επιχειρηματικού φορέα, που επιδιώκει να πραγματοποιήσεις μια βιώσιμη και αποδοτική επένδυση, είναι να παρουσιάσει μια ενδιαφέρουσα ή ελκυστική επενδυτική ιδέα ή ευκαιρία επένδυσης :

Για να βρεθεί αυτή η ιδέα υπάρχουν τρεις τρόποι:

- A) Από τις πληροφορίες και εμπειρίες που έχει ο ίδιος ο επιχειρηματικός φορέας.
- B) Από ειδικές λίστες ευκαιριών επενδύσεις, που διαθέτουν καλά οργανωμένοι αναπτυξιακοί φορείς ή τράπεζες ή δημόσιοι οργανισμοί.
- Γ) Από την εκπόνηση ιδιαίτερης μελέτης, που ονομάζεται «Μελέτη Διερεύνησης ή Επισήμανσης Ευκαιριών Επένδυσης».

Οι «Μελέτες Διερεύνησης ή Επισήμανσης Ευκαιριών επένδυσης» είναι δύο ειδών:

- 1. Γενικές μελέτες Διερεύνησης Ευκαιριών Επένδυσης, που είναι τριών τύπων:

α) Μελέτες ανάπτυξης περιοχών, που επισημαίνουν ευκαιρίες για επένδυσης σε περιοχές με κύριο γεωγραφικό συγκριτικό πλεονέκτημα π.χ. την παραγωγή ειδικής ποικιλίας σταφυλιών για εκλεκτική οινοπαραγωγή ειδικής ποικιλίας σταφυλιών για εκλεκτική οινοπαραγωγή ή την αξιοποίηση ανεκμετάλλευτου ορυκτού πλούτου.

β) Κλαδικές μελέτες, που επισημαίνουν ευκαιρίες επένδυσης σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομία π.χ. τα ηλεκτρονικά.

γ) Μελέτες αξιοποίησης πλουτοπαραγωγικών πόρων, όπως είναι π.χ. η αξιοποίηση του δασικού πλούτου για την παραγωγή χαρτομάζας ή εγκατάσταση ξενοδοχειακής μονάδας σε τουριστικά ελκυστική τοποθεσία.

« Γενικές Μελέτες Διερεύνησης Ευκαιριών Επένδυσης» υπάρχουν στη χώρα μας και μπορεί ν' αναζητηθούν.

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (αρμόδια Διεύθυνση Επενδύσεων)

2. Στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών

3. Σε ορισμένες Αναπτυξιακές Τράπεζες (π.χ. ΕΤΒΑ)

2. Ειδικές Μελέτες για ευκαιρίες επένδυσης

Οι μελέτες αυτές γίνονται μετά την εκπόνηση των « Γενικών μελετών διερεύνησης ευκαιριών επένδυσης» και εξειδικεύουν την ευκαιρία επένδυσης κατά υποκλάδο ή κατά συγκεκριμένο προϊόν.

Με τον τρόπο αυτό οι γενικές διερευνήσεις των παραπάνω αρχικών μελετών εξειδικεύονται και εξατομικεύονται σε συγκεκριμένες προτάσεις ή ιδέες που περιέχουν ορισμένα «πρώτα» στοιχεία και πληροφορίες, με τα οποία «κατευθύνουν» τους επενδυτές προς ορισμένη περιοχή επιχειρηματικής δράσης.

Σκοπός των ειδικών αυτών μελετών είναι να υποδείξουν προς τους επενδυτές το αντικείμενο προς το οποίο μπορούν να στραφούν, αν επιθυμούν να κάνουν επενδύσεις.

Κλασικό υπόδειγμα μελετών για επισημάνση ευκαιριών επένδυσης είναι το εξής:

1. Αναλύονται οι οικογενειακοί προοπτικοί για να διαπιστωθούν ελλείψεις στην τροφοδοσία των νοικοκυριών και εξετάζεται ο τρόπος, με τον οποίο ικανοποιούνται οι σχετικές ανάγκες τους σε άλλες χώρες με ανώτερο ή παρόμοιο επίπεδο ανάπτυξης.

2. Εξετάζονται οι εθνικοί φυσικοί πόροι και οι δυνατότητες που προσφέρουν για αξιοποίηση

και εκμετάλλευση, π.χ. μια τοπική πηγή για την παραγωγή εμφιαλωμένου νερού.

- 3. Εξετάζονται οι υφιστάμενοι αγροτικοί πόροι, αν προσφέρουν την δυνατότητα ανάπτυξης γεωργικών βιομηχανιών.
- 4. Αναλύονται δημογραφικές μεταβολές που επιδρούν πάνω στη ζήτηση ορισμένων προϊόντων, π.χ αύξηση του πληθυσμού των νεαρών ατόμων και ζήτηση ενδυμάτων μόδας.
- 5. Εξετάζονται οι εισαγωγές και επισημαίνονται προϊόντα τα οποία μπορούν να παραχθούν εγχωρίως.
- 6. Διερευνώνται οι δυνατότητες αύξησης των εξαγωγών ή εξαγωγής νέων προϊόντων σε "παρθένας" αγορές ή αγορές με μονοπωλιακή δομή που λειτουργούν με υψηλές τιμές, χαμηλή εξυπηρέτηση, προϊόντα κακής ποιότητας κλπ.
- 7. Εξετάζεται η δυνατότητα αξιοποίησης μιας τοπικής παραδοσιακής τέχνης, η οποία μπορεί να προσφέρει εξατομικευμένα προϊόντα (π.χ είδη τέχνης) στην ελληνική και διεθνή αγορά.
- 8. Επισκέψεις σε διεθνείς εκθέσεις για να αντληθούν ιδέες για παραγωγική ή εμπορική εκμετάλλευση.
- 9. Παρουσία τυχόν υφιστάμενης βιομηχανικής δραστηριότητας, που χρησιμοποιεί τους ντόπιους συντελεστές παραγωγής.
- 10. Περιγραφή της οικονομικής και κοινωνικής υποδομής που ευνοεί την ανάπτυξη, ενεργειακοί πόροι, μεταφορές, προσφορά υδάτινων πόρων, δίκτυο τηλεπικοινωνιών κτλ.

Φάσεις ολοκλήρωσης των επενδυτικών ευκαιριών:

Ο επιχειρηματικός φορέας αφού εξετάσει διάφορες ευκαιρίες για επένδυση στην συνέχεια επιλέγει την επιχειρηματική ιδέα ή ευκαιρία επένδυσης. Αυτή την ιδέα την υποβάλλει σε πρώτη διερεύνηση με την «πρόταση για επένδυση». Εφόσον «Η πρόταση για επένδυση» είναι ευνοϊκή, θετική, προχωρούμε στην εκπόνηση της «Προμελέτης, εφικτότητας, που ο σκοπός της είναι να διαπιστώσει, αν η εξεταζόμενη ευκαιρία είναι πραγματική, αποδοτική και ενδιαφέρουσα.

Στη συνέχεια ακολουθούν οι «Μελέτες Υποστήριξης», οι οποίες είναι εξειδικευμένες έρευνες πάνω σε επιμέρους θέματα- αντικείμενα του σχεδίου επένδυσης και θεωρούνται αναγκαία προεργασία (υποστήριξη) κυρίως για τις «Μελέτες Εφικτότητας» των μεγάλων σχεδίων επένδυσης.

Μετά την «Προμελέτη Εφικτότητα» και εφόσον το συμπέρασμα της είναι θετικό, επακολουθεί η «Μελέτη Εφικτότητας», η οποία είναι έρευνα και ανάλυση σε βάθος των απόψεων του σχεδίου επένδυσης, ώστε να γίνει δυνατή η λήψη οριστικής απόφασης για την απόρριψη ή αποδοχή της πρότασης για επένδυση. Αν τελικά η αξιολόγηση του Σχεδίου είναι ευνοϊκή προχωρούμε στην προώθηση του Σχεδίου επένδυσης με την «Μελέτη Εφαρμογής», η οποία αναφέρεται στην εκπόνηση των λεπτομερειακών κατασκευαστικών σχεδίων ως και την έναρξη λειτουργίας της μονάδας παραγωγής. ¹

¹ Πηγή: ΕΤΒΑ Α.Ε., - Σταύρος Θεοφανίδης. Εγχειρίδιο Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων, Εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

2.1. Ιστορική Αναδρομή]

[Η Πρέβεζα ιδρύθηκε μετά την οριστική παρακμή της Νικόπολης. Πρωταρχικός λόγος, για την σύστασή της η ευνοϊκή θέση της στο στόμιο του Αμβρακικού που χρησιμεύει για τις συγκοινωνιακές και τις εμπορικές ανάγκες της Ηπείρου και της Ακαρνανίας. Το ονομά της στα σλαβικά σημαίνει «πέρασμα».]

[Γύρω στο 12 αιώνα αποκτάει ταυτότητα. Πιθανά η σύσταση της πόλης να έγινε τον 11^ο αιώνα όταν παραχωρήθηκε από το Βυζαντινό Αυτοκράτορα στους Βενετούς ως «εμπόριο».

[Αυτή την περίοδο απειλήθηκε επανειλημμένα από Νορμανδούς, Βενετούς, Αλβανούς, Φράγκους και Τούρκους, που τελικά την κατέλαβαν το 1449, οπότε ο Σουλτάνος Βαγιαζήτ Β κατασκεύασε στην Πρέβεζα Ναύσταθμο με νεώριο.

Το 1500 την κατακτούν οι Βενετοί, ακολουθούν οι Τούρκοι το 1530 με μια τουρκοβενετική συνθήκη και ένα ολόκληρο αιώνα υποφέρει κάτω από τον Οθωμανικό ζυγό.]

[Το 1684 κυριεύεται για λίγο καιρό από τον επιδρομέα Μοροζίνη και καταστρέφεται. Το 1699 με τη συνθήκη του Κάρλοβιτς η Πρέβεζα υποχρεώθηκε να κατεδαφίσει τα φρούρια της. Είναι η πρώτη μεγάλη καταστροφή της.

[Το 1718 την κατακτούν οι Βενετοί και τότε πρωτοκατοικούν την Πρέβεζα πολλοί επανήσοι ναυτικοί και Ιταλοί ψαράδες. Από τους Βενετούς θα περάσει το 1797, τον καιρό του Ναπολέοντα, στη μονόχρονη γαλλική κατοχή που θα κλείσει με το φοβερό «χαλασμό της Πρέβεζας» από τον Αλή Πασά το 1798.]

[Είναι η δεύτερη μεγάλη καταστροφή-σταθμός στην ιστορία της.

Αυτή είναι και η τελευταία τούρκικη κατοχή που κράτησε μέχρι την απελευθέρωση] και κατά την οποία η Πρέβεζα γνώρισε περιόδους μεγάλης εξέλιξης και αύξηση του πληθυσμού της. Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από έντονη οικοδομική δραστηριότητα από τον Αλή Πασά και το γιο του Βελή.

Στις 21 Οκτωβρίου του 1912 η πόλη παραδίνεται στον Ελληνικό στρατό μετά από μια περιφημη μάχη στη Νικόπολη.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στην Πρέβεζα χρησιμοποιήθηκαν υλικά από την Νικόπολη και σώζονται αρκετά απ' αυτά στο φρούριο του Παντοκράτορα και στο επιθηλασιο τείχος από τα Παλιοσάραγα έως τον Αη Γιώργη, ενώ το άλλο τμήμα του τείχους αυτού καταστράφηκε με την κατασκευή της σημερινής προκουμαίας.

2.2. Γεωγραφικά χαρακτηριστικά

2.2.1. Γεωγραφική και πολιτική τοποθέτηση

Ο νομός Πρέβεζας καταλαμβάνει το ΝΔ τμήμα του γεωγραφικού διαμερίσματος της Ηλείου και εκτείνεται σε γεωγραφικό μήκος από 20° και 18' μέχρι 21° και 4' ανατολικά του μεσημβρινού GREEN – WICH και βόρειο γεωγραφικό πλάτος από 38° και 57' μέχρι 39° και 24'.

Η εξάπλωση του αρχίζει από την επιφάνεια της θάλασσας και φθάνει μέχρι υψόμετρο 1.657 μέτρα, με μέσο υψόμετρο γύρω στα 500 μέτρα.

Συνορεύει προς Α με τον Νομό Άρτας και προς Β με τους Νομούς Ιωαννίνων και Θεσπρωτίας, ενώ από τη Δ και Ν πλευρά του βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος και τον Αμβρακικό Κόλπο.

Η περιοχή υπάγεται:

Διοικητικά : Στη Νομαρχία Πρέβεζας και την Περιφέρεια Ηλείου.

Δικαστικά : Στα Πρωτοδικεία Πρέβεζας και Άρτας και το εφετείο Ιωαννίνων.

Οικονομικά : Στις Δ.Ο.Υ. Πρέβεζας – Πάργας και Φιλιππιάδας.

Δασικά : Στη Διεύθυνση Δασών Νομού Πρέβεζας και την περιφερειακή Επιθεώρηση Δασών Ηλείου.

2.2.2. Πρωτεύουσα και έκταση του Νομού

Διοικητικά ο Νομός Πρέβεζας αποτελείται από μία μόνο επαρχία, την επαρχία Νικόπολεως και Πάργας, με πρωτεύουσα την Πρέβεζα, η οποία είναι και πρωτεύουσα του νομού.

Η συνολική έκταση του νομού είναι 1.036 τετραγ.χλμ. και ο πληθυσμός ανέρχεται σε 58.628

κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, που κατοικούν σε 4 Δήμους και 66 Κοινοότητες του Νομού.

Μορφές χρήσης Γης % της έκτασης του Νομού 1.

1. Αγροί	33,34%
2. Δασικές εκτάσεις	27,71%
3. Δάση	18,29%
4. Βοσκότοποι	14,41%
5. Άγωνα	3,35%
6. Οικισμοί	2,85%
7. Λίμνες- Λοιπές χρήσεις	0,05%

2.3. Μορφολογία εδάφους:

2.3.1. Ανάγλυφο του νομού

Το έδαφος του νομού είναι κατά 32,7% πεδινό (339,5 τετραγ. χλμ), 20,7% ημιορεινό (214,7 τ. χλμ.) και 46,6% ορεινό (481,7 τ.χλμ). Το βορειοκεντρικό τμήμα του νομού καταλαμβάνουν τα θεσπρωτικά Όρη, τα οποία παρουσιάζουν μέγιστο υψόμετρο 1.274. Στα βορειοανατολικά εκτείνεται το νότιο τμήμα του Ξεροβουνίου, ου έχει μέγιστο υψόμετρο 1.607. Άλλες αξιόλογες κορυφές είναι ο Γοργόμυλος (1.471), στα όρια με τον νομό Άρτας και μια ανώνυμη (1.429). Στο δυτικό τμήμα του νομού υψώνονται τα Βουνά Ζαλόγγου, με την κορυφή προφήτης Ηλίας (772), η νότια προέκταση των Ορέων Παραμυθίας, με μέγιστο υψόμετρο 1.082, και η νοτιοανατολική απόληξη των Ορέων της Πάργας (927).

Πηγή: Διεύθυνση Δασών Πρέβεζας

Στα νότια των παραπάνω ορεινών απολήξεων απλώνονται η πεδιάδα του Λούρου (Λάμψη) και ο ελαιώνας της Πρέβεζας.

Άλλη μεγάλη πεδινή περιοχή είναι εκείνη της πεδιάδας του Αχέροντα (Φαναρίου) στα ΒΔ, καθώς και εκείνη της Μπόιδα - Μαύρης, μεταξύ Θεσπρωτικού και

Φιλυπτιάδας. Ενώ κάπως μικρότερες αλλά σημαντικές πεδινές εκτάσεις είναι εκείνες των περιοχών Παναγίας-Κερασώνα-Αγίου Γεωργίου και Φιλυπτιάδας – Πέτρας.

2.3.2. Εδαφικές συνθήκες|

| Ο Νομός Πρέβεζας δεν έχει αξιόλογο ορυκτό πλούτο.

Υπάρχει ένα σημαντικό κοίτασμα γύψου μέσα σε λατυποπαγή στο χωριό Ωρωπός, το οποίο περικλείει αποθέματα μερικών εκατοντάδων χιλιάδων τόνων, αλλά δεν ασκείται εκμετάλλευση. Επίσης ένα μικρότερο ανεκμετάλλευτο κοίτασμα γύψου κοντά στην Φιλυπτιάδα. Στην περιοχή πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν (1962-1965) γεωτρήσεις για τον εντοπισμό κοιτασμάτων πετρελαίου, με μοναδικό αποτέλεσμα ελάχιστες ενδείξεις φυσικού αερίου.

| Ανάξια λόγου επιφανειακά κοιτάσματα χρωμιούχων υπάρχουν στην ακτή του Μονολιθίου. Περιορισμένα, τοπικής ίσως χρησιμότητας, κοιτάσματα λιγνίτη υπάρχουν στον Άγιο Θωμά|

2.4. Υδρολογία

2.4.1. Ποτάμια – Λίμνες

Οι υδάτινοι πόροι της περιοχής είναι αρκετά πλούσιοι|
 Το βορειοανατολικό τμήμα του νομού, ανάμεσα στο Ξεροβούνι και στα Θεσπρωτικά Όρη, διαρρέεται από τον ποταμό Λούρο, ο οποίος πηγάζει στην επαρχία Δωδώνης του νομού Ιωαννίνων και αφού διασχίζει το νομό Πρέβεζας, στρέφεται προς τα ανατολικά, και εισέρχεται στο νομό Άρτας. Άλλος σημαντικός ποταμός είναι ο Αχέρων, στα βορειοδυτικά, ο οποίος πηγάζει στα Όρη Σουλίου, διασχίζει την πεδιάδα της Θεσπρωτίας, εισέρχεται στο νομό Πρέβεζας, στρέφεται προς τα δυτικά και καταλήγει στο Ιόνιο Πέλαγος. Το κεντρικό τμήμα του νομού διαρρέει ο Ξηροπόταμος ο οποίος, διανοίγει μια κοιλάδα δυτικά των Θεσπρωτικών Ορέων, με διεύθυνση Β-Ν και εκβάλλει στη Λίμνη Μαύρη. Βόρεια της λίμνης αυτής και σε μικρή απόσταση από τα ανατολικά όρια του νομού βρίσκεται η Λίμνη Ζήρος.

| Σημαντικές λιμνοθάλασσες είναι: Μάζωμα, Τσιωπέλι, Πωγωνίτσα, Ρόδια, Λογαρού, Βαθύ και Τσουκαλιό. |

2.4.2. Κλιματικές συνθήκες

Το κλίμα της Πρέβεζας είναι αρκετά ευνοϊκό. Παρατηρείται ήπια ψυχρή εποχή, σπάνιες χιονοπτώσεις, μέση θερμοκρασία 18°C, μικρή νέφωση, άφθονες βροχοπτώσεις και υψηλή ηλιοφάνεια. Το κλίμα χαρακτηρίζεται Υγρό-Υπέρυγρο από Νοέμβρη μέχρι Γενάρη, υφυγρό τον Οκτώβρη, Φλεβάρη και Μάρτη, υπόξηρο τον Απρίλη, ξηρό το Μάη και υπέρξηρο από Ιούνιο μέχρι Σεπτέμβριο. Η ένταση των ανέμων είναι συνήθως χαμηλή.

[1 Πηγύ : Δημοτική Βιβλιοθήκη ΠΡΕΒΕΖΑΣ: «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δήμου Πρέβεζας» 1991]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3|

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

3.1. Πληθυσμιακή εξέλιξη|

Πίνακας 3Α – Εξέλιξη πληθυσμού Δήμου Πρέβεζας 1

Περιοχή	1961	1971	1981	1991
Δήμος Πρέβεζας	12.865	12.973	13.624	15.512
Νομός Πρέβεζας	62.523	56.886	55.915	58.910
Αστικές Περιοχές	3.628.105	4.667.489	5.654.088	
Σύνολο χώρας	8.388.553	8.768.641	9.740.417	10.264.156

Πίνακας 3Β – Απόλυτη και σχετική αύξηση του πληθυσμού Δήμου Πρέβεζας 2

Περιοχή	Απόλυτη αύξηση			Σχετική αύξηση		
	1961-71	1971-81	1981-91	1961-71	1971-81	1981-91
Δήμος Πρέβεζας	108	651	1.888	0,8	5,0	13,9
Νομός Πρέβεζας	-5.937	-671	2.995	-9,5	-1,2	5,4
Αστικές Περιοχές	1.039.384	986.569		28,6	21,2	
Σύνολο χώρας	380.088	971.776	523.739	4,5	11	5,4

Ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου Πρέβεζας, βάσει των προσωρινών στοιχείων της απογραφής του 1991, ανέρχεται σε 15.512 κατοίκους. Στην Πρέβεζα κατοικεί το 26,3% του πληθυσμού του νομού. Παρατηρείται ότι την τελευταία δεκαετία η σχετική αύξηση του πληθυσμού της Πρέβεζας ήταν 13,9%, όταν η σχετική αύξηση τόσο σε επίπεδο νομού όσο και σε επίπεδο χώρας ήταν μόνο 5,4%. Η διαφοροποίηση αυτή αντικατοπτρίζει την εσωτερική μετακίνηση που έγινε προς την πρωτεύουσα του νομού.

Η πυκνότητα του Δήμου Πρέβεζας ήταν το 1981 43 κάτοικοι ανά χλμ² έναντι 51 του εθνικού μέσου όρου (χωρίς την Αθήνα και έναντι 35,2 της Ηλείου). Η πυκνότητα του Δήμου το 1991 ήταν 49,2 κάτοικοι ανά χλμ².

3.2 Εξέλιξη οικισμών

Ο μεγάλος όγκος του πληθυσμού κατοικεί στην Πρέβεζα και ένα πολύ μικρό ποσοστό 7% είναι διασπαρμένο στους απομακρυσμένους οικισμούς. Παρατηρείται ότι εκτός από τον πληθυσμό

1. Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή π πληθυσμού κατοικιών 1961, '71, '81, '91, - προσωρινά στοιχεία
2. Πηγή : ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού κατοικιών 1961, '71, '81, '91, - προσωρινά στοιχεία της Πρέβεζας Αγιος Θωμάς, Νεοχώρι και Παντοκράτωρ παρουσιάζουν μια σημαντική αύξηση του πληθυσμού μεταξύ των ετών 1971-81. Υπάρχει πλέον και στο επίπεδο της Πρέβεζας η τάση για εγκατάσταση στα προάστια

Πίνακας 3Γ. Εξέλιξη πληθυσμού οικισμών Δήμου Πρέβεζας 1

Οικισμοί	άτομα 1961	%	άτομα 1971	%	άτομα 1981	%
1. Πρέβεζα	11.172	86,8	11.439	88,2	12.662	92,9
2. Αγ. Τριάδα	95	0,7	59		44	0,3
3. Αγ. Θωμάς	295	2,3	226	1,7	258	1,9
4. Νεοχώρι	329	2,6	205	1,6	226	1,7
5. Παντοκράτωρ	288	2,2	277	2,1	285	2,1
6. Μύτικας	686	5,3	535	4,1	---	---
7. Αγ. Απόστολοι	---	---	12	0,1	---	---

3.3 Πυραμίδα ηλικιών

Η κατανομή του πληθυσμού του νομού Πρέβεζας κατά φύλο δείχνει μια μικρή, υπεροχή των γυναικών έναντι των ανδρών (50,7% έναντι 49,3%), αλλά τα ποσοστά είναι τα ίδια με τα αντίστοιχα ποσοστά του συνόλου του πληθυσμού της χώρας.

Οι ηλικίες από 0-19 είναι στην Πρέβεζα το 34,3% του συνολικού πληθυσμού, ενώ σε επίπεδο χώρας οι ηλικίες αυτές αποτελούν μόνο 31,1% του συνολικού πληθυσμού. Επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει το ποσοστό των νέων ανθρώπων μέχρι 44 χρονών, που για την Πρέβεζα είναι το 65,9%, για τη χώρα είναι 64,4%, ενώ για τις αστικές περιοχές το ποσοστό αυτό είναι επίσης υψηλό 67,6%.

3.4 Κοινωνικά – Οικονομικά χαρακτηριστικά πληθυσμού

Από άποψη μορφωτικού επιπέδου του πληθυσμού στην περιοχή μελέτης, διαπιστώνεται ότι οι πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών και οι φοιτητές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελούν το 9,5% του συνολικού πληθυσμού και το ποσοστό αυτό κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικό, αφού το αντίστοιχο για το νομό Πρέβεζας είναι μόλις 4,6% και του συνόλου της χώρας 7,8%.

Οι αγράμματοι είναι για την Πρέβεζα 20,3% και για τη χώρα 24,3%. Οι απόφοιτοι της Μέσης Εκπαίδευσης είναι για την Πρέβεζα μόλις 10,2% έναντι 5,6% για το νομό Πρέβεζας, 19,1% για τις αστικές περιοχές και 13,5% για τη χώρα.

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές πληθυσμού 1961, '71, '81.

Πίνακας 3Δ- Συγκριτική Κοινωνική Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού Ι

Περιοχή	επιστήμονες & ελ. Επαγγ.	Διοθ. Και Αν. Διοικ. στελέχη	Υπάλληλοι Γραφείων	Έμποροι Πωλητές	Απασχολ. στην κατοχή υψηλότητας	Γεωργ. Κτημ. αλλοτ. υλοτόμοι	Τεχνίτες εργάτες χειρ. Μ.μ.	Άλλ. δηλώσαν
Δήμος Πρέβεζας	15,7%	1,9%	8,9%	8,0%	10,4%	18,2%	31,9%	2,1%
Νομός Πρέβεζας	7,2%	0,6%	4,4%	5,1%	7,0%	47,0%	22,2%	2,9%
Αστικές περιοχές	13,6%	2,8%	14,2%	11,8%	10,1%	3,3%	39,8%	1,6%
Σύνολο	9,4%	1,7%	9,5%	8,5%	7,8%	27,5%	31,6%	1,5%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή πληθυσμού κατοικιών 1991

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

4.1 Γεωργία

4.1.1. Καλλιεργούμενες εκτάσεις

Βασικός οικονομικός κλάδος του νομού Πρέβεζας είναι η γεωργία. Η γεωργία ασκείται με σύγχρονες μεθόδους στην εύφορη πεδιάδα της Φιλιπιάδας, που αποτελεί και την κύρια γεωργική περιοχή του νομού, καθώς και στην κοιλάδα του ποταμού Αχέροντος, όπου έχουν πραγματοποιηθεί εγχειοβελτιωτικά έργα.

Στη γεωργία είναι αφιερωμένα 27.500 στρ. από τα οποία 22.420 στρ. είναι καλλιεργούμενα και τα 5.080 σε αγρανάπαυση.

Πίνακας 4 Α- Καλλιεργούμενες εκτάσεις Πρέβεζας 1

Είδος Καλλιέργειας	Στρέμματα	%	Ποτιστικά
Κανονικοί Δενδρόνες (Λεμονιές, Πορτοκαλιές Ελαιόδεντ. Μανταριν)	12.200 (2.450, 3.500 6.000, 250)	44,4%	6.200
Αροτριάεις Καλλιεργ. (Βίκος, Βρώμη Πατάτες, Διάφορα)	6.490 (1.100, 1.000 3.700, 690)	23,6%	4.000
Λαχανοκομική Γη (Ντομάτες, Κολοκυθ. Διάφορα)	3.730 (1.300, 600 1.830)	13,5%	3.730
Αγρανάπαυση	5.080	18,5%	
Σύνολο εκτάσεων	27.500	100,0%	13.930

4.1.2 Γεωργική Παραγωγή

Οι παραγωγές των γεωργικών προϊόντων για τις αντίστοιχες καλλιέργειες: Δενδρόνες, λαχανοκομικές και αροτριάεις εμφανίζονται στον εξής πίνακα:

1. Πηγή: Υπηρεσία Στατιστικής Νομαρχίας Πρέβεζας

Πίνακας 4 Β - Εκτάσεις - Παραγωγή Δενδρωδών Καλλιιεργειών 1

Είδος Σε κανονικούς Δενδρόνες	Εκτάσεις		Λέντρα		Παραγωγή σε τόνους
	Στρεμματα	%	Αριθμ	%	
Λεμονιάς	2.450	20,1	95.000	36,2	3.800 τόνοι
Πορτοκαλιές	3.500	28,7	140.000	44,5	3.200
Μανταρινιές	250	2,0	15.000	4,8	120
Ελαιόδεντρα	6.000	49,2	60.000	19,1	200

Πίνακας 4 Γ – Εκτάσεις – Παραγωγή Αροτριάων καλλιέργειών 2

Είδος	στρεμ Έκταση	%	Παραγωγή σε τόνους
Βρώμη για σανό	100	1,5%	30
Βίκος	200	3,1	70
Τριφύλλι	90	1,4	80
Καρπούζια	250	3,9	1.000
Πεπόνια	50	0,8	150
Πατάτες	3.700	57,0	8.700
Βρώμη για γρασιδί.	1.000	15,4	—
Βίκος	1.100	16,9	—
Σύνολο	6.490	100,0	10.030

1. Πηγή: Υπηρεσία Στατιστικής Νομαρχίας Πρέβεζας (στοιχεία 1991)

2. Πηγή: Υπηρεσία Στατιστικής Νομαρχίας Πρέβεζας (στοιχεία 1991)

4.1.3. Γεωργικές εκμεταλλεύσεις- μέγεθος – εξοπλισμός

Ο μέσος όρος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο Δήμο Πρέβεζας είναι 34 στρ. αλλά υπάρχει σημαντική ανισοκατανομή της γεωργικής γης μεταξύ των παραγωγών.

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός των γεωργών του Δήμου Πρέβεζας είναι ικανοποιητικός, αφού τα τελευταία χρόνια είχε μια αλματώδη αύξηση.

Πίνακας 4Δ – Γεωργικά μηχανήματα (εκτός απ' τα κρατικά) 1

Είδος μηχανήματος	1990	Αριθμός μηχανημάτων	1991
Τρακτέρ	190		200
Μονοαξονικοί ελκυστ	150		180
Αντλίες αρδύσεων	902		1.082
Συγκροτήματα τεχν. Βροχής	160		200
Αυτοκινούμενοι μεγάλοι Εκτοξευτήρες	130		150
Συγκρ. Αρδευσης με Σταγόνες	200		500
Μηχανοκιν. Ψεκαστ. Υψηλής πίεσης	420		1.000
Σύνολο	2.152		3.312

4.2 Κτηνοτροφική δραστηριότητα

4.2.1. Ζωικό κεφάλαιο Πρέβεζας

Παρατηρείται ότι η κτηνοτροφία είναι ουσιαστικά υποανάπτυκτη στο Δήμο Πρέβεζας, παρ'όλο ότι στο Νομό εμφανίζεται ιδιαίτερα αναπτυγμένη και συμβάλλει σημαντικά στη δημιουργία του προϊόντος του πρωτογενούς τομέα.

Από τα 9.300 βοοειδή της περιοχής, τα 3.600 είναι αγελάδες γαλακτοπαραγωγής και τα 5.700 ελεύθερης βοσκής.

Οι γίδες στο Δήμο Πρέβεζας ανέρχονται σε 814 όταν συνολικά στο Νομό υπάρχουν 67.000 γίδες και ετησίως σφάζονται 52.000 κατσίκια.

Τα πρόβατα της περιοχής αποτελούν μόνο το 2,5% του συνολικού πληθυσμού του Νομού (3.393) στην Πρέβεζα και 200.000 στο Νομό) και ετησίως σφάζονται 196.000 αρνιά.

Τα ορνιθοειδή ανέρχονται σε 12.000 κότες, από τις οποίες 6.000 είναι χωρικής εκτροφής και 6.000 συστηματικών πτηνοτροφειών και αποτελούν το 7,3% των ορνιθοειδών του Νομού.

1. Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Νομαρχίας Πρέβεζας (για τα στοιχεία του 1991)

4.2.2. Κτηνοτροφική παραγωγή Πρέβεζας I

ΚΡΕΑΣ	Παραγωγή σε τόνους	Ακαθάριστη αξία
Πρόβειο	1.601 τόνοι	3.425.520.000 δρχ.
Αίγιο	826 τόνοι	1.009.788.750 δρχ.
Μοσχαρίσιο	1.072 τόνοι	1.287.000.000 δρχ.
Χοιρινό	10.283 τόνοι	5.770.487.900
<u>Σύνολο κρέατος</u>	13.782 τόνοι	11.492.796.650 δρχ.

ΓΑΛΑ		
Πρόβειο	18.000 τόνοι	4.140.000.000 δρχ.
Αίγιο	8.000 >>	1.020.000.000 >>
Αγελαδινό	9.000 >>	1.026.000.000 >>
<u>Σύνολο γάλακτος</u>	35.000 >>	6.186.000.000 >>
Μαλλί προβάτων	3,0	
Δέρματα (σε τεμάχια)	4.130	
Αυγά	900.000	

Στην περιοχή του Δήμου Πρέβεζας παράγονται ετησίως 13.782 τόνοι κρέατος οι οποίοι προέρχονται : από πρόβατα 1.601 τόνοι, από γίδια 826 τόνοι και από χοίρους 10.283 τόνοι.

Στην παραγωγή γάλακτος κυριαρχεί το πρόβειο γάλα, όπου παράγονται 18.000 τόνοι. Επίσης στην Πρέβεζα παράγονται 900.000 αυγά ετησίως σε μια παραγωγή Νομού, περίπου 13.000 αυγών.

Όσο αφορά τη Μελισσοκομική Δραστηριότητα αναφέρουμε ότι στην Πρέβεζα υπάρχουν 5.600 κυψέλες μελισσών, η παραγωγή μελιού είναι 112.000 κιλά και η ακαθάριστη αξία 112.000.000 δρχ.

Η κτηνοτροφική παραγωγή, που όπως εκτιμήθηκε είναι χαμηλή, διατίθεται απευθείας στην τοπική αγορά από τους ίδιους τους παραγωγούς.

1. Πηγή: Υπηρεσία Ζωικής παραγωγής (στοιχεία 1998)

2. Πηγή: Υπηρεσία Ζωικής παραγωγής (στοιχεία 1998)

4.2.3. Μηχανολογικός εξοπλισμός κτηνοτροφικών μονάδων

Οι βοοτροφικές μονάδες έχουν όλες σχεδόν αλμекτικές, μηχανές και μηχανήματα ανάμιξης ζωοτροφών, όπως επίσης και οι μονάδες προβάτων.

Οι χοιροτροφικές μονάδες είναι μηχανοποιημένες.

Μ' αυτά λοιπόν τα τεχνικά μέσα βελτιώνεται η αποδοτικότητα της εργασίας του κτηνοτρόφου και αυξάνεται η κτηνοτροφική παραγωγή.

Επιδότησεις τμήματος ζωικής παραγωγής:

1. Μετεγκαταστάσεις κτηνοτροφικών μονάδων
2. Επιδότηση αρσενικών αναπαραγωγής
3. Επιδότηση για έργα βελτίωσης βοσκοτόπων

4.3 Αλιευτική Δραστηριότητα

4.3.1 Αλιεία

Η αλιεία και οι ιχθυοκαλλιέργειες αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της περιοχής. Ο κλάδος αυτός παρέχει απασχόληση και εισόδημα σε 350

περιπου ψαράδες. Η ελεύθερη αλιεία εντός του Αμβρακικού βαίνει συνεχώς μειούμενη αφού ως γνωστόν δεν έχει απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης. Η παραγωγή του κόλπου ανέρχεται σήμερα σε 900 περίπου τόνους από 1.600 τόνους που ήταν τη δεκαετία του '60.

Η παραγωγή στην Πρέβεζα ανέρχεται σε 500 τόνους (εντός και εκτός του κόλπου) ετησίως. Αν και η παραγωγή του 1991 ήταν αισθητά μειωμένη (300 περίπου τόνοι).

Στην Πρέβεζα υπάρχουν περίπου 230 σκάφη παράκτιας αλιείας (σε σύνολο 310 του Νομού), 2 γρι-γρι ένα από τα οποία ελλιμενίζει στον Πειραιά και 4 μηχανότρατες που ελλιμενίζουν στην Πρέβεζα, από τις οποίες η μία είναι από την Πάργα και οι άλλες 3 από την Πάτρα.

4.3.2. Ιχθυοκαλλιέργειες

Ο κλάδος των ιχθυοκαλλιεργειών εμφανίζεται δυναμικός και με απεριόριστες δυνατότητες.

Οι ιχθυοκαλλιέργειες που βρίσκονται εντός της περιοχής μελέτης είναι οι εξής:

1. Λιμνοθάλασσα Παγωνίσσας, με τσιπούρες και λαβράκια.
2. Λιμνοθάλασσα Βαθύ με τσιπούρες, λαβράκια, κεφάλους, χέλια.
3. Λιμνοθάλασσα Λασκάρα με κουτσομούρες, κεφαλόπουλα
4. Δημοτικοσυνεταιριστική Αλιευτική Πρέβεζα Α.Ε. με τσιπούρες και λαβράκια
5. Ιχθυοκαλλιεργητική ΠΩΓΩΝΙΤΣΑ Ε.Π.Ε με λαβράκια και τσιπούρες
6. ΛΑΚΚΟΙ επίσης του Αλιευτικού Συνεταιρισμού Πρέβεζας.

1. Πηγή: Εποπτεία Αλιείας

Πίνακας 4Ε-Παραγωγή Ιχθυοκαλλιεργειών της Πρέβεζας σε Kg. Η

Είδος Αλιεύματος	1990	1991
- Λαυράκια	2.645	2.307
- Τσιπούρες	2.290	906
- Κεφάλαι	4.001	3.398
- Κεφαλόπουλα	344	798
- Κοτσομούρες	139	29
- Μπάφες	1.954	1.366
- Γοφάρια	3.989	-
- Μουρμούρια	1.572	680
- Χέλια	6.290	19
- Διάφορα (Γόπες, Σαλ)	3.991	3.745
Σύνολο	27.215	13.248

Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των ιχθυοκαλλιεργειών στην περιοχή του Αμβρακικού, Κόλλου έχει παίξει ο Ιχθυογεννητικός Σταθμός Παγωνίτσας, του οποίου η κατασκευή ολοκληρώθηκε το 1992.

Ο Σταθμός αυτός που είναι κρατικός (Υπουργείο Γεωργίας) κατασκευάστηκε σε έκταση που παραχωρήθηκε από το Δήμο Πρέβεζας και είναι ενταγμένος στο ΜΟΠ Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου με προϋπολογισμό 950.000.000 δρχ.

Ο Σταθμός Παγωνίτσας έχει δυναμικότητα που φθάνει τα 2.000.000 άτομα λαυρακίου και τσιπούρας και 500.000 προνύμφες γαρίδας.

Σκοπός του είναι η διάθεση του γόνου αυτού στους ιχθυοκαλλιεργητές της περιοχής, αλλά και σε άλλα μέρη της χώρας, καθώς επίσης και η προπάχυνση για εμπλουτισμό των λιμνοθαλασσών.

Επίσης βασικός σκοπός του σταθμού είναι η έρευνα, αφού έχουν δημιουργηθεί καταλύματα για την παραμονή ειδικών επιστημόνων για ερευνητική εργασία.

4.4. ΔΑΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

4.4.1. Γενικά στοιχεία

Στο Νομό Πρέβεζας τα δάση καλύπτουν 189.459 στρ. δηλαδή το 18,29% της επιφάνειας του νομού.

1. Πηγή: Ιχθυόσκαλα Πρέβεζας
2. Πηγή: Εποπτεία Αλιείας

Τα πιο αξιόλογα δασικά συμπλέγματα είναι: του Λεκατσά, Αχέροντα, Βαλανιδορράχης, Φιλυπιάδας, Μύτικα και Λούτσας.

Δασικές εκτάσεις του Νομού Πρέβεζας :

Δασοπονικό είδος	έκταση (στρ.)	%
Δρυς Φυλλ.	171.290	16,54
Πλάτανος	12.004	1,16
Πεύκη Χαλέπιος	6.043	0,58
Καστανιά	25	0,00
Πεύκη Χαλέπιος Δρυς	97	0,01

Παραγωγή ξυλείας και άλλων δασικών προϊόντων

Προϊόντα	Τόνοι
Στρογγυλή ξυλεία (σε κυβικά μέτρα)	133
Καυσόξυλα	10.480
Θάμνοι από βοσκοί.	1.508
Ρίγανη	7

Παρατηρούμε ότι δυνατότητες για ανάπτυξη δασοπονικής δραστηριότητας με την έννοια της παραγωγής δασικών προϊόντων δεν υπάρχουν, παρά ελάχιστες!

Τεχνική ξυλεία στο Νομό ουσιαστικά δεν παράγεται.

Οι ατομικές ανάγκες των κατοίκων σε καυσόξυλα καλύπτονται στο μεγαλύτερο τμήμα της ορεινής ζώνης, ενώ στις υπόλοιπες περιοχές οι ανάγκες καλύπτονται ή από προϊόντα κλαδεύσεως ελαιόδένδρων, που αφθονούν στην περιοχή ή από καυσόξυλα του εμπορίου.

4.4.3. Αναδασώσεις

Από το 1991 μέχρι σήμερα έχουν αναδασωθεί συνολικά 2.300 στρ. περίπου Κοινοτικής και Δημοτικής έκτασης. Για την αναδάσωση χρησιμοποιήθηκαν κυρίως τα είδη: Χαλέπιος Πεύκη,

1 Πηγή: Διεύθυνση Δασών (στοιχεία για το 1998)

2 Πηγή: Διεύθυνση Δασών (στοιχεία για το 1991)

Κουκουναριά, Ακακίες, Δρυς, Αϊλανθος, Κυπαρίσσια, Αριζόνας, Πικροδάφνες και διάφορα καλωπιστικά.

Οι σκοποί των εν γένει αναδασώσεων είναι:

A. Η προσπάθεια δημιουργίας μικτού δάσους κωνοφόρων και πλατύφυλλων για την καλύτερη αντισυρική προσπάθεια.

B. Η προστασία του εδάφους από διαβρώσεις,

Γ. Η αισθητική του τοπίου – χώροι αναψυχής

Συγκεκριμένα αισθητικές και προστατευτικές αναδασώσεις θα γίνουν σε έκταση 4.500 περίπου στρ., σύμφωνα με εγκεκριμένη οριστική μελέτη, συνολικού προϋπολογισμού 945.000.000 δρχ., που συντάξε η Υπηρεσία Δασών.

Η υγιεινή επίδραση του δάσους είναι αναμφισβήτητη για τους κατοίκους της περιοχής καθώς και για τους παραθεριστές και τους διερχόμενους επισκέπτες.

4.4.4. Αίτια υποβάθμισης δασικού πλούτου

Μετά την Μικρασιατική καταστροφή το Ελληνικό Κράτος έκανε απαλλοτρίωση των τσιφλικιών, των Μοναστηριακών περιουσιών και των εθνικών κτημάτων.

Μετά την απαλλοτρίωση έγινε διανομή των καλλιεργήσιμων εκτάσεων στους ακτήμονες.

Κατά τις απαλλοτριώσεις δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις του Νόμου αναφορικά με την εξαίρεση από την απαλλοτρίωση των δασών, με αποτέλεσμα σήμερα ο Νομός

Πρέβεζας να είναι ένας από τους πιο αποδασωμένους Νομούς της Ελλάδας.

Έτσι λοιπόν τα κυριότερα αίτια υποβάθμισης του δασικού πλούτου είναι η διανομή των

εκτάσεων στους ακτήμονες, οι πυρκαγιές και οι εκχερσώσεις.

Επίσης τα περισσότερα δάση εκμεταλλεύονται σχεδόν στο σύνολό τους με τη βοσκή

των ζώων, εκτός από λίγα προστατευτικά ή παραλιακά δάση, που προστατεύονται

απόλυτα και προορίζονται για την ικανοποίηση αισθητικών απαιτήσεων ή ασκούν

προστατευτικές επιδράσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

5.1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ 1|

5.1 Περιριστικοί παράγοντες για τον τομέα μεταποιήσεως

|Ο Τομέας της μεταποιήσεως του Νομού Πρέβεζας βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα συγκριτικά με την Περιφέρεια και σε σύγκριση με τα ταχέως αναπτυσσόμενα κέντρα |Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Βόλου και Πάτρας.

|Οι περισσότερες βιομηχανικές μονάδες είναι μικρής δυναμικότητας και απασχολούν |περιορισμένο αριθμό προσωπικού.

|Κυρίως ο χαρακτήρας της οικονομίας του Νομού είναι γεωργικός. Για το λόγο αυτό |και οι περισσότερες από τις υφιστάμενες βιομηχανικές μονάδες της περιοχής ασχολούνται με την μεταποίηση των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων |

|Οι παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά ή παρακωλύουν την αυτόνομη ανάπτυξη |του Νομού είναι οι εξής:|

- |Η μεγάλη απόσταση από την περιοχή των Αθηνών και η μη άμεση επικοινωνία του |Νομού με τη Θεσσαλία και τη Στερεά Ελλάδα.
- |Η έλλειψη δυναμικών πρώτων υλών (υπέδαφος), που θα προσέλκυαν αναπτυξιακές |πρωτοβουλίες του κράτους ή ιδιωτών.
- |Η μη ολοκλήρωση βασικών έργων υποδομής, σε συνδυασμό προς τον |πολυτεμαχισμό, το υψηλό κόστος βιομηχανικής γης και το διάσπαρτο των, |βιομηχανικών μονάδων, που εγκυμονούν και περιβαλλοντικούς κινδύνους για το |κοινωνικό σύνολο.
- |Η έλλειψη προσωπικού βασικών ειδικοτήτων, καθώς και η έλλειψη αναγκαίων |στελεχών.|
- |Το ανεπαρκές του επιπέδου κοινωνικής ζωής.
- |Το οξύ πρόβλημα του ανεπαρκούς μεγέθους των επιχειρήσεων, με το οποίο |συνδέονται πολλά και σοβαρά προβλήματα όπως είναι οι επιβαρύνσεις κλίμακος, |στον τομέα οργανώσεως, διοικήσεως, χρηματοδοτήσεως, παραγωγής και |

MARKETING, που δικαιολογείται από τον οικογενειακό χαρακτήρα των επιχειρήσεων.

Έτσι, το μικρό μέγεθος των υφιστάμενων μονάδων όχι μόνο επιβαρύνει το κόστος και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, αλλά περιορίζει σε μεγάλη κλίμακα την εκμετάλλευση μεγάλων και εντόνων ανταγωνιστικών αγορών εσωτερικού και κυρίως εξωτερικού, ενώ παράλληλα αποκλείει ή περιορίζει εξαιρετικά, την αξιοποίηση επενδυτικών ευκαιριών με επεκτάσεις ή ιδρύσεις νέων μονάδων σε νέους κλάδους παραγωγής.

5.1.2. ΒΙ.ΠΕ. (Βιομηχανική Περιοχή Πρέβεζας)

Η Βιομηχανική Περιοχή Πρέβεζας (Θεσμοθετημένη με την αριθ. 12608/446/159/12.3.1966 Υπουργική Απόφαση) βρίσκεται σε απόσταση 3-4 χλμ. Βορείως από την πρωτεύουσα του Νομού.

Σήμερα στην ΒΙ.ΠΕ. είναι εγκατεστημένες ή πρόκειται να εγκατασταθούν 9, επιχειρήσεις. Το σύνολο των εννέα επιχειρήσεων καταλαμβάνει έκταση 401.752μ² και απασχολούν 736 άτομα.

Πηγή: Τμήμα Βιομηχανίας ΠΡΕΒΕΖΑΣ, 1998

Το ιδιωτικό επενδυμένο κεφάλαιο είναι της τάξεως των 4,4 δις. Δρχ. Ενώ για άλλες τρεις έχει εγκριθεί η αίτηση αγοράς οικοπέδου και για 4 ακόμα διερευνάται η αίτηση αγοράς οικοπέδου.

Από τις επιχειρήσεις αυτές οι 7 ήδη λειτουργούν και 2 βρίσκονται στο στάδιο ανέγερσης των κτιριακών εγκαταστάσεων. Έχουν μάλιστα εκπονηθεί μελέτες για την κατασκευή των έργων υποδομής (οδοποιίας, αποχετεύσεως, ηλεκτροφωτισμού και υδροδοτήσεως).

Στον σχετικό προϋπολογισμό του έτους 1991 για την εκτέλεση έργων σε Βιομηχανικές Περιοχές έχουν προγραμματισθεί τα εξής κονδύλια, που αφορούν τη Βιομηχανική Περιοχή Πρέβεζας:

- 150 εκατ. Δρχ. για την εκτέλεση έργων
- 60 εκατ. Δρχ. για αγορά γης και
- 6 εκατ. Δρχ. για εκπόνηση μελετών

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΕΣ Ή ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΟΥΝ ΣΤΗ ΒΛ.ΠΕ. ΠΡΕΒΕΖΑΣ 1**

ΚΛΑΔΟΣ	Αριθμός Επιχ/σεων	Κύρια έκταση μ^2	Αριθμός απασχολ.	Ισχύς Μηχανημ	Κόστος Εκ. Εκ. δρχ
Βιομηχανίες ειδών διατρ.	3	72.656	312	930	738
Υφαντικές βιομηχανίες	1	304.210	350	5.800	3.500
Βιομηχανίες επίπλων	1	8.540	22	300	68
Βιομηχ. Πλαστικής ύλης	1	5.025	24	130	14
Χημικές βιομηχανίες	1	4.088	-	-	-
Βιομηχαν. Μη μεταλ. Ορυκ	1	4.700	6	268	77
Σύνολο	9	401.752	736	8.010	4.427

5.1.3. Σπουδαιότερες βιομηχανικές μονάδες του Νομού

Από τις βιομηχανικές μονάδες του Νομού Πρέβεζας επέλεγουμε 7 μονάδες. Η επιλογή αυτή έγινε με βάση το ύψος του επενδυμένου κεφαλαίου, τον αριθμό των απασχολούμενων σ' αυτές, τον κύκλο εργασιών τους, τον βαθμό οργάνωσης και λειτουργίας τους.

1. Κλωστήρια Πρέβεζας Α.Ε. (ΒΛ.ΠΕ. ΠΡΕΒΕΖΑΣ)

Η βιομηχανική αυτή μονάδα λειτουργεί ήδη από το 1977 και το συνολικό ύψος επένδυσεως είναι 550.000.000 δρχ. Απασχολεί 450 άτομα, επί ετησίας βάσεως και εικοσιτετράωρου εργασίας και με προβλέψεις για μελλοντική εγκατάσταση Υφαντηρίου.

Τα παραγόμενα προϊόντα είναι νήματα από φυσικό βαμβάκι και τεχνητές ίνες, το παραγωγικό δυναμικό φτάνει τα 54.432 αδράκτια και καταλαμβάνει έκταση $304.210 \mu^2$.

|| Πηγή: Μελέτη επισήμανσης ευκαιριών στην Περιφέρεια Ηπείρου

2. ΒΛΚΗ. Κτηνοτρ. Και Βιομ. Κρέατος Ηπείρου Α.Ε.

Είναι εγκατεστημένη στη Νέα Κερασούντα και καταλαμβάνει έκταση $21.352 \mu^2$. Η κύρια δραστηριότητα της είναι η εκτροφή και σφαγή χοίρων και η βιομηχανοποίηση κρέατος (κρέας καπνιστό, κονσέρβες κρέατος, αλλαντικά).

Απασχολεί 150 άτομα.

2. ΧΥΜΟΦΙΞ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. (Φίλιπιάδα)

Παραγόμενα προϊόντα: Χυμοί φρούτων (φυσικοί και συμπυκνωμένοι), τριματοπολτός, τοματοχυμός, κομπόστες, λαχανικά και τομάτες ολόκληρες σε κονσέρβες

Απασχολεί 250 άτομα και καταλαμβάνει έκταση 50.945μ².

4. ΑΦΟΙ ΚΑΡΑΜΠΕΛΛΑ ΑΕΒΕ (Πρέβεζας)

Είναι 22 άτομα και το κόστος επένδυσης φτάνει τα 68.000.000 δρχ. Η δραστηριότητα της βιομηχανικής αυτής μονάδας είναι η εμπορία και επεξεργασία ξυλείας

5. JEE COOPER ΕΛΛΑΣ Α.Ε. (Θεσπρωτικό)

Παραγόμενα προϊόντα: Έτοιμα ενδύματα. Προσωπικό 150.

6. ΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘ. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε. (Πρέβεζα)

Παραγόμενα προϊόντα: Πυρηνέλαιο – ελαίνες, σαπωνόπαστα κλπ και απασχολεί 15-40 άτομα.

7. ΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘ. Ο.Ε. (Φίλιπιάδα και Μιχαλίτσι Πρέβεζας)

Τα παραγόμενα προϊόντα είναι τούβλα και απασχολεί 40 και 23 άτομα αντίστοιχα.

5.1.4. Κίνητρα για την ανάπτυξη των βιομηχανιών.

Τα κίνητρα στα οποία μπορούν να υπολογίζουν οι βιομηχανικές ή βιοτεχνικές επιχειρήσεις της περιοχής με την προβλεπόμενη διαφορετική διαβάθμιση, είναι τα ακόλουθα:

- επιχορήγηση επενδύσεων
- επιδότηση επιτοκίου
- επιχορήγηση μετεγκαταστάσεως
- αφορολόγητες εκπτώσεις και πρόσθετες αποσβέσεις
- επιχορήγηση ειδικών επενδύσεων και ο αναπτυξιακός νόμος 2601/98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

6.1. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΗΠΕΙΡΟΥ:

«ΗΠΕΙΡΟΣ» Α.Ε.

Η Εταιρεία Αγροτικής Αναπτύξεως Ηπείρου «ΗΠΕΙΡΟΣ» Α.Ε. ιδρύθηκε στις 17.11.1980 από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και την Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. με σκοπό την αξιοποίηση της Ηπείρου και με έδρα τα Ιωάννινα.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 10.000.000 δρχ. κατανεμημένο σε 20.000 μετοχές των 500 δρχ. Το ποσό αυτό κάλυψαν η Α.Τ.Ε. κατά 8 εκατ. Δρχ. και η Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. κατά 2 εκατ. Δρχ.

Πρόκειται για μια επιτυχημένη προσπάθεια που έχει αναλόγως εφαρμοσθεί και προηγουμένως με τις Εταιρείες Αγροτικής Αναπτύξεως Ευρυτανίας και Μεσσηνίας.

Σκοπός της Εταιρείας είναι η συμβολή στην ανάπτυξη, διαχείριση, συντήρηση και προστασία των φυσικών πόρων της περιοχής Ηπείρου και μεγιστοποίηση της παραγωγής αγαθών και ωφελειών εξ'αυτών.

Έργο της εταιρείας είναι :

- Η διενέργεια ερευνών και μελετών
- Η ανάληψη ή υποβοήθηση ελενδυτικών πρωτοβουλιών για την αξιοποίηση των φυσικών πόρων της περιοχής.
- Η ίδρυση θυγατρικών εταιρειών για την αξιοποίηση
- Η συνεργασία με κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς για την εκτέλεση προγραμμάτων αναπτύξεως ορεινών περιοχών.
- Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας και βελτιώσεως του περιβάλλοντος.

Αναμένεται ότι η δραστηριοποίηση της εταιρείας αυτής, θα δώσει ουσιαστικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη της περιοχής της Ηπείρου.

Ήδη έχει δοθεί επιδότηση για ποσό 15 εκατ. Δρχ., από το Υπουργείο Συντονισμού για την σύνταξη μελετών στους εξής τομείς :

1. Αξιοποίηση δασικού πλούτου Ηπείρου

2. Αξιοποίηση ιχθυοκαλλιεργειών
3. Βελτίωση βοσκοτόπων
4. Ανάπτυξη αγροτουρισμού.

6.2. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ (ΕΤ.ΑΝ.ΑΜ.Α.Ε) 1

Η Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικού ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1988 και προήλθε από την «Προγραμματική Σύμβαση» που υπογράφηκε τον Μάρτιο του 1985 από 28 φορείς με σκοπό την ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής του Αμβρακικού Κόλπου.

Η ETANAM αποτελεί Δημοτικοσυνεταιριστική Επιχείρηση του ν 1416) 184 αλλά διέπεται από το νόμο για τις Ανώνυμες Εταιρείες.

1 Πηγή: Αναπτυξιακή Εταιρεία Πρέβεζας (ETANAM), 1998)

Μέτοχοί της είναι οι Δήμοι Πρέβεζας, Άρτας, Φιλιπιάδας, Αμφιλοχίας και Βόνιτσας, οι ΤΕΔΚ των τριών νομών, οι Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών, τα εμπορικά επιμελητήρια της περιοχής, η ένωση Αλιευτικών Συνεταιρισμών, τα εμπορικά επιμελητήρια της περιοχής, η ένωση Αλιευτικών Συνεταιρισμών Ελλάδος και τα τρία Νομαρχιακά Ταμεία. Έδρα της Εταιρείας είναι η Πρέβεζα.

Οι συνολικοί στόχοι του προγράμματος της εταιρείας είναι οι εξής:

1. Η αναζήτηση νέων προσανατολισμών, νέων μορφών ανάπτυξης, νέων δράσεων σε όλους τους τομείς του αγροτικού χώρου
2. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παραγωγικών μονάδων της περιοχής
3. Βελτίωση/επέκταση τεχνικής υποδομής περιοχής
4. Ανάπτυξη του αγροτουρισμού με το πρόγραμμα Leader II.
5. Μελέτη αξιοποίησης ιστορικού λιμανιού Κόπρανας
6. Μελέτη διαμόρφωσης της λιμνοθάλασσας Τσοπέλι.
7. Εκπόνηση μελέτης για δυνατότητα ίδρυσης σκουπιδότοπου στην Ανέζα.
8. Οικονομοτεχνική μελέτη για την ίδρυση σταθμού αναπαραγωγής χελιών και πέστροφας, για τον εμπλουτισμό των ποταμιών.

9. Για την επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής η ETANAM A.E. | υλοποίησε σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα Υδατοκαλλιέργειας, | Θερμοκηπίων, Αγροτουρισμού και Δασοπονίας και είχαν ποσοστό συμμετοχής | 85%.

| Παρ' όλο ότι η ETANAM αποτελεί ένα «εργαλείο» που θα το ζήλευαν πολλές περιοχές | της χώρας, έχει σχεδόν εγκαταλειφθεί και αντιμετωπίζει πλήθος προβλημάτων. |

- | 1. Πρωταρχικό πρόβλημα είναι το οικονομικό που λύνεται πάντα την τελευταία | στιγμή, έτσι η εταιρεία δεν μπορεί να προωθήσει τους στόχους της. |
- | 2. Δεν έχει υπογραφεί ακόμα η Προγραμματική Σύμβαση, ώστε να γνωρίζει το | Αναπτυξιακό της Πρόγραμμα για την επόμενη 10ετία. |
- | 3. Δεν έχει τη δυνατότητα να αναλαμβάνει η ίδια επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και | να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα |

| 6.3. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ |

| 6.3.1 Γενικά στοιχεία |

| Ο Τουρισμός με την ευρεία έννοια του (εκδρομικός, παραθεριστικός) αποτελεί για | την Πρέβεζα σημαντική οικονομική δραστηριότητα και επηρεάζει και επηρεάζονται | από αυτόν, σε μεγάλο βαθμό, αρκετοί άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας | (υπηρεσίες, εμπόριο, οικοδομική δραστηριότητα, μεταφορές και σε κάποιο βαθμό και ο | πρωτογενής τομέας). |

| Ο τουρισμός που έχει αναπτυχθεί μέχρι σήμερα στην Πρέβεζα είναι κυρίως | ημεδαπών (εσωτερικός τουρισμός) ενώ οι ξένοι αποτελούν μικρό ποσοστό μόνο 19,2% | στο σύνολο των τουριστών. |

| Η περιοχή της Πρέβεζας συγκεντρώνει ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που | καθορίζουν την ανάπτυξη του τουρισμού. |

| Ειδικότερα:

| Αποτελεί περιοχή εξαιρετικού και σχεδόν μοναδικού φυσικού κάλλους και ιδιαίτερα | μεγάλου ιστορικού ενδιαφέροντος |

| Η γεωγραφική της θέση είναι εξαιρετικά ευνοϊκή, αφού έχει εύκολη και άμεση | προσπέλαση και επιπλέον βρίσκεται στο σταυροδρόμι, όπου συναντώνται όλοι οι οδοί | προς Ήπειρο, Κέρκυρα, Λευκάδα, Μακεδονία και Θεσσαλία. |

6.3.2. Υφιστάμενοι Τουριστικοί πόροι

Τα στοιχεία που συνθέτουν το τουριστικό κεφάλαιο της Πρέβεζας είναι το ιστορικό παρελθόν (αρχαιολογικοί χώροι, μεσαιωνικά και βυζαντινά μνημεία) και το φυσικό περιβάλλον (παραλίες, Αμβρακικός, αξιοθέατα κλπ).

6.3.2.1. Αρχαιολογικοί-Ιστορικοί χώροι

- Αργαία Νικόπολη: Ρωμαϊκή πόλη, σε απόσταση 6 περίπου χλμ. από την πόλη της Πρέβεζας.

Κτίστηκε από τον Καίσαρα Αύγουστο για να τιμήσει τη νίκη του στη ναυμαχία του Ακτίου το 31 π.Χ.

Στα χίλια περίπου χρόνια ζωής της ήταν μια λαμπρή μεγαλούπολη 300.000 κατοίκων με θέατρα, ωδεία, στάδια, λουτρά, γυμνάσια, υδραγωγείο και κάθε είδους υποδομή.

Από την πόλη σώζονται σήμερα ένα μέρος από το τείχος, η πύλη, αμφορείς, σαρκοφάγοι, ένα μωσαϊκό και το αρχαίο θέατρο το οποίο χρησιμοποιείται.

Όταν ολοκληρωθούν οι ανασκαφές αναμένεται να εμφανιστεί μια από τις ωραιότερες πόλης ρωμαϊκής εποχής.

- Τα ερείπια της Αρχαίας πόλεως Κασσώπης:

Ερείπια αρχαίας πόλης υστεροκλασικής ελληνιστικής εποχής που βρίσκεται λίγα χλμ. Βορειοδυτικά της Πρέβεζας, κοντά στο χωριό Καμαρίνα. Έχουν διατηρηθεί τμήματα από τα πολυγωνικά τείχη της πόλεως, υπόγειος τάφος με θαυμάσια αρχιτεκτονική, δύο θέατρα, από τα οποία το μεγάλο είναι χωρητικότητας 6.000 θεατών περίπου.

- Νεκρομαντείο, βρίσκεται στη συμβολή των ποταμών Αχέροντα και Κωκυτού.

Είναι το μοναδικό στον κόσμο «Ιερό του Άδη», όπου οι αρχαίοι επικοινωνούσαν με τους νεκρούς, μάντευαν το μέλλον κλπ και η εμφάνιση του αναφέρεται μετά τον 6° π.Χ αιώνα.

- Ζάλογγο: Ιστορική βουνοκορυφή δίπλα στην Κασσιόπη, όπου 400 σκαλιά οδηγούν στην κορυφή.

Υπάρχει άγαλμα που παριστάνει ελληνίδες με τα μωρά στην αγκαλιά έτοιμες να πηδήσουν στον γκρεμό για να μην πέσουν στα χέρια των τούρκων το 1803.

Επίσης υπάρχει κι ένα εκκλησάκι, χώρος κατάλληλος για προσευχή.

6.3.2.2. Αξιόλογες Ακτές

- Περιοχή Μονολιθίου – Καστροσυκιάς

Πρόκειται για εξαφαιτικά εκτεταμένη αμμώδη ακτή, μήκους 12 χλμ και πλάτους 50-100μ., με προσπελασιμότητα, γιατί παράλληλα με την ακτή αυτή, διέρχεται στο μεγαλύτερο μήκος της η νέα παραλιακή τουριστική οδός Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας!

- Κυανή ακτή Πρέβεζας
- Ακτή Παντοκράτορα
- Ακτή Αλώνια
- Ακτές Ριζών-Λυγιάς-Αμμουδιάς
- Όρμος Λίχνου Χρυσογιάλι (περιοχή Πάργας)

6.3.3. Υφιστάμενες Τουριστικές Μονάδες 1

Αφίξεις - Διανυκτερεύσεις

| Το τουριστικό δυναμικό του Νομού, που συνίσταται από Ξενοδοχεία - Bungalows,

| Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ε.Ο.Τ|

| ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενώνες και campings είναι σχετικά μικρό.

| Ολόκληρος ο νομός Πρέβεζας διαθέτει 45 ξενοδοχεία δυναμικότητας 3.000 κλινών περίπου,

| 417 συγκροτήματα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων συνολικής δυναμικότητας 6.000 κλινών περίπου και 9 επιχειρήσεις κάμπινγκ 900 θέσεων για εξυπηρέτηση 2.500, τουριστών. Απ' αυτά στην ευρύτερη περιοχή της Πρέβεζας βρίσκονται 23 ξενοδοχεία, 200 συγκροτήματα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και 5 κάμπινγκ.

| Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της τουριστικής αστυνομίας παρατηρείται σχετική αύξηση στις αφίξεις και στις διανυκτερεύσεις τουριστών τα έτη '92, '93, '94.

| Για το έτος 1992 είχαμε : 81.975 αφίξεις και 310.673 διανυκτερεύσεις, 3,8 μο.

| Για το έτος 1993 είχαμε: 81.262 αφίξεις και 323.371 διανυκτερεύσεις, 4 μο.

| Για το έτος 1994 είχαμε: 93.391 αφίξεις και 360.891 διανυκτερεύσεις, 3,9 μο.

6.4 ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 1

| Ο θεσμός του Αγροτουρισμού αποτελεί καινοτομία για την περιοχή της Πρέβεζας, Άρχισε να εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια σε ευρύτερη κλίμακα τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό.

| Αγροτουρισμός σημαίνει παροχή ψυχαγωγίας και νέων τρόπων διασκέδασης που αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών, συγχρόνων φέρνει σε ελαφή τους επισκέπτες με την παράδοση της περιοχής και τις παραδοσιακές ενασχολήσεις.

Οι λειτουργικοί στόχοι του Αγροτουρισμού είναι οι εξής:

1. Η ολοκλήρωση και έναρξη εφαρμογής του οικοτουριστικού προγράμματος για την περιοχή του Αμβρακικού που στο μεγάλο μέρος της είχε καλυφθεί από το προηγούμενο πρόγραμμα Leader I.
 2. Η ανάδειξη κάποιων χώρων σπάνιας φυσικής ομορφιάς όπως ο ορεινός όγκος των Τζουμέρκων, η κοιλάδα του Αχέροντα, η λίμνη του Ζηρού.
 3. Η ανάδειξη εκείνων των αρχαιολογικών ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και μπορούν να αναδειχθούν σε πόλους έλξης επισκεπτών.
 4. Η ανάληψη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ατομικών ή συλλογικών (αγροτουριστικά καταλύματα, δραστηριότητες αναψυχής ή ξεναγήσεων, καινοτόμες αγροτουριστικές δραστηριότητες π.χ., υπικός τουρισμός, αιωροπτερισμός, ράφτιν, ορειβασία, αναβίωση παιτιονών).
 5. Δημιουργία κατασκηνώσεων και βοηθητικών χώρων, διαμόρφωση μονοπατιών και περιβάλλοντος χώρου στην περιοχή Νεοχωρίου Πρέβεζας. Η μελέτη εφαρμογή θα ολοκληρωθεί σε 8 μήνες και οι εγκαταστάσεις σε 16 μήνες. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί κατά 30% από το Δήμο (15 εκ. δρχ.) και κατά 70% από την ΕΟΚ (35 εκ. δρχ.)
 6. Διαμόρφωση – ανακαίνιση εγκαταστάσεων παιδικών κατασκηνώσεων στην περιοχή Καμαρίνας προϋπολογισμός: 30 εκ. δρχ. δηλ. τα 21 εκ. δρχ. θα καλυφθούν από το Νομ. Πρόγραμμα και τα 49 από την ΕΟΚ
- Τα εμπόδια που εμφανίζονται στην ανάπτυξη του τομέα του αγροτουρισμού είναι τα ακόλουθα:
- Η ελλιπής έως και ανύπαρκτη ανάδειξη και αξιοποίηση των τουριστικών πόρων και των ιστορικοπολιτικών μνημείων της περιοχής
 - Η ανεπαρκής ή χαμηλής ποιότητας υποδομή υποδοχής, διακίνησης των επισκεπτών και η έλλειψη των απαραίτητων υπηρεσιών.
 - Η παρουσίαση ολοκληρωμένων προσφερόμενων τουριστικών πακέτων.

1 Πηγή: ΕΤ. ΑΝ. ΑΜ. (Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικού Πρέβεζας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

7.1. ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ 1

Στο Νομό Πρέβεζας λειτουργούν σήμερα:

A. Το Γενικό Νοσοκομείο Πρέβεζας, με δυναμικότητας 100 κλινών, που διαθέτει Παθολογική, Χειρουργική, Μαιευτική- Γυναικολογική, Παιδιατρική, Ωτορρινολαρυγγολογική και Οφθαλμολογική, με τα αντίστοιχα εξωτερικά Ιατρεία και Αντιφυματικό εξωτερικό ιατρείο.

B. Δύο ιδιωτικές χειρουργικές – μαιευτικές κλινικές, με δυναμικότητα 25 κλινών η κάθε μία.

Το ιατρικό δυναμικό του Νομού ανέρχεται σε 82 ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, 33 Οδοντίατρους και 25 Φαρμακεία.

Εξ άλλου, η περιθαλψη αγροτών και ασφαλισμένων στην Ύπαιθρο παρέχεται από 16 Αγροτικά Ιατρεία.

Επίσης λειτουργούν 9 Εθνικά Ιδρύματα Παιδικής Προστασίας δηλ. 3 παιδικοί σταθμοί και 6 Εθνικοί Αγροτικοί Παιδικοί Σταθμοί και 2 Παραρτήματα ΠΙΚΠΙΑ (Πρέβεζας και Φιλιπιάδας).

7.2 ΣΥΛΛΟΓΟΙ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στο Νομό Πρέβεζας λειτουργούν σήμερα οι εξής Σύλλογοι και Πολιτιστικά Σωματεία:

- Πνευματικός και Καλλιτεχνικός Σύνδεσμος Πρέβεζας
- Περιηγητική Λέσχη Πρέβεζας
- Χορευτικοί Όμιλοι (Δήμου Θεσπρωτικού, Κοινότητας Ν. Κερασούντας και Κοινότητας Παπαδατών) με αξιόλογη δράση.
- Μικτή χορωδία πόλεως Πρέβεζας
- 32 Δημοτικές και Κοινοτικές Βιβλιοθήκες, και Φιλαρμονική Πρέβεζας

7.3. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

7.3.1. Οδικό δίκτυο

Η διασύνδεση του Νομού Πρέβεζας, με τους γειτονικούς Νομούς και τα λοιπά διαμερίσματα της χώρας, επιτυγχάνεται με τρεις τρόπους:

Α) Ανατολικά, ο Νομός Πρέβεζας συνδέεται με το Νομό Άρτας μέσω της επαρχιακής οδού Πρέβεζας – Γέφυρας Καλογήρων, μήκους 40 περίπου χλμ. Που συναντά την εθνική οδό Ιωαννίνων- Άρτας – Αμφιλοχίας- Αντιρρίου, κοντά στη Φιλυππάδα. Η κακή χάραξη και τα ανεπαρκή χαρακτηριστικά του δρόμου αυτού ιδιαίτερα στο τμήμα εισόδου στην Πρέβεζα μέσα από ζώνη με έντονες αστικές χρήσεις, δημιουργούν ένα σοβαρό πρόβλημα για την πόλη.

Β) Νότια και Νοτιοανατολικά ο Νομός συνδέεται με το νομό Λευκάδας και Αιτωλοακαρνανίας, μέσω πορθμείων (Ferry – Boats) της γραμμής Πρέβεζας Ακτίου- Βόνιτσας – Αμφιλοχίας. Ήδη ενρίσκεται υπό κατασκευή ο παραλιακός δρόμος που θα συνδέει τον Μύτικα της Αιτωλοακαρνανίας με τον Αστακό και όλη τη δυτική πλευρά Αιτωλοακαρνανίας!

Γ) Προς τα Βόρεια, συνδέεται με το νομό Ιωαννίνων δια της επαρχιακής οδού Πρέβεζας – Λούρου- Στεφάνης- Θεσπρωτικού- Άσσου- όρια Νομού προς Διφβίζιανα, μήκους 28 χλμ. Με το Νομό Θεσπρωτίας, συνδέεται δια της οδού Πρέβεζας- Παραμυθιάς-Ηγουμενίστας.

1 Πηγή: Τμήμα Υγείας Νομαρχίας Πρέβεζας 1998

Το μεγαλύτερο μέρος των ανωτέρω αναφερόμενων οδών, πλην των εθνικών, είναι παλαιοι, σε όχι ικανοποιητική κατάσταση, η βατότητες τους δεν είναι ικανοποιητική, δεν ανταποκρίνονται

στις σύγχρονες ανάγκες κυκλοφορίας και χρειάζονται ανακατασκευή ή βελτίωση.

Μάλιστα, λόγω της αποστάσεως του νομού από τα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα- Θεσσαλονίκη) και της σχετικής απομονώσεως του, λόγω του ορεινού όγκου της Πίνδου, καθιστά προβληματική τη διασύνδεση του με τα κεντρικά, ανατολικά και βόρεια διαμερίσματα της Ελλάδας!

Σημειώνεται ότι ο Νομός δεν εξυπηρετείται σιδηροδρομικός

7.3.2 Θαλάσσιες Μεταφορές 1

Λιμάνι Πρέβεζας

Το λιμάνι Πρέβεζας διαθέτει παλαιά και νέα κρηπιδώματα συνολικού μήκους 980 μ.

Το βάθος του λιμανιού ποικίλει από 4-12μ.

Για την είσοδο των πλοίων στο λιμάνι, υπάρχει διαύλος τραπεζοειδούς διατομής, με πλατος βάσεως 60μ., στέψεως 80μ., και βάθους 29 πόδια, συνολικού μήκους 2.400μ.

Από το διαύλο αυτό μπορούν να π δράσουν σκάφη χωρητικότητας μέχρι 20.000 τόνους

| Το λιμάνι στερείται μηχανικού εξοπλισμού για φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και λοιπών λιμενικών εγκαταστάσεων (αποθηκευτικών χώρων).|

| Στα νέα κρηπιδώματα του Λιμανιού μπορούν να προσεγγίσουν και να εξυπηρετηθούν 3-4 πλοία μέχρι 15.000 τόνους και στα παλαιά κρηπιδώματα 3 πλοία.|

| Το λιμάνι της Πρέβεζας δεν παρουσιάζει έντονη εμπορική κίνηση, τελευταία όμως άρχισε να εξελίσσεται ικανοποιητικά η κίνηση των τουριστικών σκαφών.|

| Εκτός από τον λιμένα της Πρέβεζας, στο Νομό υπάρχουν ακόμη και οι λιμένες Πάργας και Κορινησίας, που χρησιμοποιούν κυρίως για την προσέγγιση μικρών αλιευτικών σκαφών και ελιβατικών πλοίων των τοπικών γραμμών.

7.3.3. Εναέριες Μεταφορές|

| Απέναντι από την πόλη της Πρέβεζας στο Ακρωτήριο Άκτιο, βρίσκεται η ομώνυμη αεροπορική βάση. Το αεροδρόμιο της χρησιμοποιείται και από την Ολυμπιακή Αεροπορία που εκτελεί καθημερινά ένα δρομολόγιο για Αθήνα, με αεροσκάφη τύπου SHORTS των 30 θέσεων και γίνονται πτήσεις εκ του εξωτερικού (CHARTERS).

| Το μήκος του διαδρόμου, που είναι ασφαλτοστρωμένος, είναι 2.900 χλμ., το πλάτος| του 30μ. και η αντοχή του είναι LCN 30. Υπάρχει μελέτη για την κατασκευή νέου κτιρίου σταθμού και διαπέδου σταθμεύσεως αεροσκαφών. Το κύριο κτίριο του| Αεροσταθμού έχει έκταση 250τ.μ. και η αίθουσα αναμονής επιβατών 125 τ.μ. 2

7.4.1. Προσχολική εκπαίδευση|

| Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πρέβεζας, λειτουργούν 14 Νηπιαγωγεία εκ των οποίων επτά (7) σε μισθωμένα κτίρια χωρίς εξυπηρετήσεις και 7 σε ιδιότητα.|

| 1 Πηγή: Λιμενικό Ταμείο Πρέβεζας

| 2 Πηγή: Αεροδρόμιο Ακτίου

Η κατάσταση των νηπιαγωγείων αυτών είναι άθλια εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων. Δεν υπάρχουν ελεύθεροι χώροι, δεν υπάρχει κεντρική θέρμανση, θερμαίνονται με σόμπες πετρελαίου και ηλεκτρικά καλοριφέρ.

Επίσης πολλά από αυτά δεν διαθέτουν τους απαραίτητους χώρους υγιεινής.

Σήμερα σε όλα τα νηπιαγωγεία φοιτούν 249 παιδιά που αποτελούν το 45% του πληθυσμού 4-5 ετών, ή 1,8% του συνολικού πληθυσμού.

7.4.2. Δημοτική εκπαίδευση

Στα Δημοτικά της Πρέβεζας φοιτούν 1.761 παιδιά (1990-91) που αποτελούν το 11,4% του πληθυσμού αλλά το ποσοστό θα πρέπει να είναι μικρότερο (περίπου 9,3%) αν λάβουμε υπόψη ότι ο πληθυσμός των ηλικιών αυτών της Πρέβεζας ανέρχεται σε 1.450 παιδιά. Τα υπόλοιπα 300 περίπου παιδιά που φοιτούν στα Δημοτικά της Πρέβεζας προέρχονται από τις γύρω Κοινότητες.

Οι μαθητές αυτοί κατανέμονται σε 8 Δημοτικά Σχολεία 7 από τα οποία είναι ιδιόκτητα και ένα μισθωμένο.

Τα Δημοτικά έχουν καλή σχετικά χωροθέτηση και η αναλογία μαθητών δεν ξεπερνά τα 26 ανά τμήμα.

Τα σχολεία είναι γενικά σε καλή κατάσταση, διαθέτουν τα περισσότερα κεντρική θέρμανση και μόνο το 8ο στον Ελαιώνα βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση.

7.4.3 Μέση Εκπαίδευση

Στο Νομό Πρέβεζας λειτουργούν 8 Γυμνάσια, 6 Λύκεια και ένα Τεχνικό Λύκειο.

Στην Πρέβεζα στη Μέση Εκπαίδευση φοιτά σήμερα το 14,4% του πληθυσμού, ήτοι 2.239 μαθητές κατανεμημένοι σχεδόν ισομερών 1.107 παιδιά στο Γυμνάσιο και 1.132 στο Λύκειο. Όλα τα σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης στεγάζονται σε ιδιόκτητα (Δημόσια) κτίρια.

7.4.4. Ναυτική Εκπαίδευση

Η Ανώτερη Δημόσια Σχολή Εμπορικού Ναυτικού λειτουργεί στην πόλη της Πρέβεζας από το 1973 υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και σήμερα

φιλοξενεί 68 μαθητές από τους οποίους οι 24 είναι πρωτοετείς, 14 δευτεροετείς και 30 τριτοετείς. Οι σπουδαστές το 1989-90 ήταν 34 και το 1988-89 96.

Οι σπουδαστές διαμένουν στις σχολές και όλα τα έξοδα τους καλύπτονται από το Υπουργείο.

Η μόνη ειδικότητα της Σχολής είναι πλοίαρχοι. Οι σχολές διαθέτουν 20 αίθουσες διδασκαλίας 1400μ², 11 γραφεία 1870μ², 15 ειδικές αίθουσες 7.500μ² και ελεύθερους χώρους 20.000μ².

Διαθέτουν κεντρική θέρμανση και χώρους άθλησης 1.000μ². Πρόσφατα άρχισε να λειτουργεί σ' αυτή τη Σχολή και Ανωτέρα Σχολή Αστυνομικών Εμπορικού Ναυτικού.

||

| Πηγή: Διεύθυνση Εκπαίδευσης

7.5. ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ|

Η ύδρευση της ευρύτερης περιοχής της Πρέβεζας αλλά και του δήμου γίνεται από τις πηγές του Αγ. Γεωργίου στη θέση όπου υπήρχε το αρχαίο ρωμαϊκό υδραγωγείο. Η διαχείριση των πηγών γίνεται από το Σύνδεσμο «Υδρευση Πρέβεζας – Φιλιππιάδας» από τον οποίο αγοράζει το νερό η ΔΕΥΑΠ προς 3,5 δρχ./m².

Από τις πηγές του Αγ. Γεωργίου υδροδοτούνται 20 Δήμοι και Κοινότητες (Άρτα, Πρέβεζα, Μύτικα, Φιλιππιάδα κλπ). Από τις πηγές ξεκινά αγωγός μήκους 55 χλμ, περίπου ο οποίος καταλήγει στη Σμυρτούλα όπου υπάρχει η δεξαμενή από την οποία υδρεύεται κατά τους θερινούς μήνες η Πρέβεζα και ο Μύτικας.

Η δεξαμενή είναι χωρητικότητας 6.500m³. Σε όλο το μήκος των 55χλμ. Τον εξωτερικού υδραγωγείου παρουσιάζονται σοβαρές απωλειές, είτε λόγω κακής συντήρησης, είτε λόγω παράνομης υδροληψίας για άρδευση|

Αξίζει να αναφερθεί ότι την περίοδο 91-95 οι πιστώσεις για υδρευτικές ανάγκες, ανήλθαν σε 630 εκ. δρχ. έναντι 212 εκ. δρχ. της προηγούμενης 5ετίας. Για το 1999 οι πιστώσεις για την ύδρευση ανέρχονται σε 220εκ. δρχ.

7.6. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ – ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ|

Το αποχετευτικό δίκτυο της Πρέβεζας είναι παλιό, είναι παντοροϊκού τύπου και εξυπηρετεί μόλις το 65% των αναγκών της πόλης. Το υπόλοιπο 35% αποχετεύεται σε βόθρους.

Τα λύματα και τα όμβρια που παραλαμβάνει το αποχετευτικό δίκτυο είτε από την περιοχή της ΒΙ.ΠΕ. που είναι πλημμυρίζουσα είτε από την πόλη καταλήγουν στον Αμβρακικό.

Η κακή κατάσταση του δικτύου λόγω παλαιότητας, η μη επαρκής εξυπηρέτηση της πόλης, η έλλειψη υποδομής στην αποχέτευση όμβριων και λυμάτων της ΒΙ.ΠΕ. και η ρύπανση του Αμβρακικού αποτελούν τις τέσσερις όψεις του προβλήματος της αποχέτευσης για την Πρέβεζα.

Για την αντιμετώπιση του συνόλου των προβλημάτων, συντάχθηκε η «μελέτη αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού Πρέβεζας» (1985). Το συνολικό έργο προϋπολογίστηκε στο 1,5 δις. Και η κατασκευή του ξεκίνησε το 1989, αφού εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση του από το ΣΠΑ σε ποσοστό 35% και από δανειοδότηση της ΔΕΥΑΠ από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για το υπόλοιπο.

7.7 ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ – ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Στο Νομό Πρέβεζας λειτουργούν σήμερα 16 υποκαταστήματα Τραπεζών που απασχολούν συνολικά 128 άτομα (19%)

Συγκεκριμένα στο δήμο Πρέβεζας λειτουργούν 6 υποκαταστήματα Τραπεζών: Τράπεζα της Ελλάδος, Αγροτική, Εθνική, Εμπορική, Κτηματική και Άλλα Τράπεζα Πίστωσης.

Στη Φιλιππιάδα : Αγροτική, Εθνική, Εμπορική.

Στο Θεσπρωτικό: Αγροτική, Εθνική.

Πάργα : Εθνική, Εμπορική και Αγροτική.

Και στο Καναλλάκι: Αγροτική και Εθνική. 1

1 Πηγή: Αγροτική Τράπεζα Καναλακίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

8.1 Νόμος 2601/98 υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:

Άρθρο 3 ν. 2601/98.

1. Επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας.
2. Μεταποιητικές επιχειρήσεις.
3. Επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, Επιχειρήσεις λατόμησης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν εξοπλισμό.
4. Αγροτικοί ή αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, καθώς και ομάδες παραγωγών και πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων.
5. Εμπορικές επιχειρήσεις με αντικείμενο εργασιών την αγορά και πώληση υλικών αγαθών.
6. Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης, και επιχειρήσεις με αντικείμενο την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες.
7. Τουριστικές επιχειρήσεις Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων, κέντρων τουρισμού υγείας, ιαματικών πηγών, κέντρων θαλασσοθεραπείας κτλ.

Οι διατάξεις του νόμου 2601/98 εφαρμόζονται για επενδύσεις ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών και οι σκοποί τους είναι οι ακόλουθοι:

- Η αύξηση των θέσεων απασχόλησης
- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
- Η αναδιάρθρωση τομέων και κλάδων της παραγωγής
- Η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας. 1

8.2. Κανονισμός ΕΟΚ 950/97

Η χρηματοδότηση του πρωτογενούς τομέα γίνεται με βάση το άρθρο 2 του κανονισμού 950/97 της ΕΟΚ που αναφέρεται στη βελτίωση και αποτελεσματικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην ενθάρρυνση της εγκατάστασης των νέων γεωργών, στα Σχέδια Βελτίωσης Αγροτών, κατοίκων μειονεκτικών και ορεινών περιοχών. Και μπορεί εκτός από γεωργικές επενδύσεις να περιλαμβάνει και επενδύσεις τουριστικού και βιοτεχνικού χαρακτήρα. Σκοπός των ανωτέρω επενδύσεων είναι η ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος και της τοπικής οικονομίας, των προβληματικών περιοχών με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και της βιοτεχνίας.

Το ύψος των επενδύσεων που επιδοτούνται δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από 4 εκ. δρχ. ανά γεωργική εκμετάλευση σε συνολικό ύψος επιδοτούμενης επένδυσης 12 εκ. 2|

1 Πηγή: Εφημερίδα Κυβερνήσεως, Τεύχος πρώτο, Αρ. Φύλλου 81, 15 Απριλίου 1998-12-30

2 Πηγή: Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Αρ. Φυλ. 142/1, 2.6.97

8.2. Κανονισμός ΕΟΚ 4028/86

Ο Κανονισμός της ΕΟΚ 4028/86 επιδιώκει τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Ο κανονισμός αυτός χορηγεί κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση στις δράσεις που αναλαμβάνονται στους ακόλουθους τομείς:

1. Ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας και διευθέτηση των προστατευομένων θαλάσσιων ζωνών ενόψει μιας καλύτερης διαχείρισης της παράκτιας αλιευτικής ζώνης.
2. Αναζήτηση νέων τρόπων διάθεσης για τα προϊόντα που προέρχονται από είδη που παρουσιάζουν πλεόνασμα ή τυγχάνουν υποεκμετάλλευσης.
3. Εξοπλισμός των αλιευτικών λιμένων προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες παραγωγής και εκφόρτωσης των προϊόντων
4. Καθιέρωση προσωρινών ενώσεων επιχειρήσεων που αφορούν την αλίευση και ενδεχομένως τη μεταποίηση ή και την εμπορία των σχετικών ειδών, καθώς και την παροχή τεχνογνωσίας ή τη μεταφορά τεχνολογίας εφόσον συνδέονται με τις εν λόγω αλιευτικές δραστηριότητες.

5. Αναδιάρθρωση, ανανέωση ή εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου |
6. Προσαρμογή των ικανοτήτων αλιείας με προσωρινή ή οριστική παύση της δραστηριότητας ορισμένων αλιευτικών σκαφών. |

8.4. Κανονισμός ΕΟΚ 3699/93

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3699/93 καθορίζει τις ειδικές αποστολές των κοινοτικών | διαρθρωτικών παρεμβάσεων στον τομέα της μ μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας |

Οι επιλέξιμες επενδύσεις αφορούν ιδίως:

- την κατασκευή και αγορά κτιρίων και εγκαταστάσεων. |
- Την αγορά νέου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων για τη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας μεταξύ της εκφόρτωση και του σταδίου | τελικού προϊόντος (συμπεριλαμβανομένου, ιδίως, του εξοπλισμού για τη | μηχανοργάνωση και την τηλεματική).
- Την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, ιδίως για τη βελτίωση τής ανταγωνιστικότητας | και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας. 2

8.5. LEADER II |

Το Leader II είναι ένα είδος προγράμματος που υποβλήθηκε από την ETANAM A.E., (Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικού), άρχισε να εφαρμόζεται από το 1996 και λήγει το | 2000.

Οι στόχοι της πρωτοβουλίας Leader II είναι οι ακόλουθοι:

1. Παροχή τεχνικής στήριξης για την αγροτική ανάπτυξη δηλ. η ευαισθητοποίηση του | πληθυσμού της περιοχής και κυρίως των νέων στην πολιτική τους ταυτότητα και στις δυνατότητες ανάπτυξης της περιοχής τους |

|| Πηγή: Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Αρ. φύλ. 376/7, 31.12.93

| 2 Πηγή: Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων, Αρ. φύλ. 346/1, 31.12.93

2. Επαγγελματική κατάρτιση. Ανάλυση νέων δραστηριοτήτων και καινοτόμων ενεργειών στον αγροτικό χώρο και ειδικότερα στην εισαγωγή νέων καλλιεργειών και μεθόδων τυποποίησης – συσκευασίας των προϊόντων.
 3. Αξιοποίηση επί τόπου και εμπορία της γεωργικής και δασοκομικής παραγωγής καθώς και εκείνης της τοπικής αλιείας.
 4. Προστασία του υγροβιότοπου του Αμβρακικού, που εμφανίζει διεθνές ενδιαφέρον σαν οικοσύστημα. Στήριξη, ανάδειξη και διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής
 5. Ανάπτυξη του Αγροτουρισμού
 - Α. Το πρόγραμμα Leader II εφαρμόζεται στις εξής περιοχές:
 - A. Στην περιοχή του Αμβρακικού Κόλπου που είναι ένας από τους σημαντικότερους υγροβιότοπους της Μεσογείου και ο μεγαλύτερος της Ελλάδας και προστατεύεται από τις συνθήκες Ramsar και Βέρνης
 - B. Στην περιοχή Λίμνης Ζήρου
 - Γ. Στην περιοχή Σουλίου και στενών ποταμού Αχέροντα. I
- Πηγή: ETANAM Α.Ε. ΠΡΕΒΕΖΑΣ (Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικού)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

9.1 ΓΕΩΡΓΙΑ

Από την ανάλυση της υφιστάμενης καταστάσεως στο Νομό Πρέβεζας, στον τομέα της γεωργίας, προκύπτει σαν γενικό συμπέρασμα, ότι οι πεδινές γεωργικές εκτάσεις του Νομού μπορούν να χαρακτηρισθούν από τις πιο δυναμικές της περιφέρειας. Όμως υπάρχουν και προβλήματα που αφορούν τόσο την εκμετάλλευση όσο και την αξιοποίηση των γεωργικών εδαφών.

Ειδικότερα αναφέρονται τα εξής:

- Μικρές και πολυτεμαχισμένες ιδιοκτησίες
- Η αραιώση του πληθυσμού, λόγω της εσωτερικής και εξωτερικής μεταναστεύσεως και η παραμονή στην ύπαιθρο το γηράσκοντος πληθυσμού.
- Το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του γεωργικού πληθυσμού
- Τα ελλιπή εγχειροβελτιωτικά και αποστραγγιστικά έργα.
- Η ανεπάρκεια σύγχρονων έργων υποδομής (οδοί κλπ).
- Η έλλειψη συνεταιριστικής οργάνωσης στην εκμετάλλευση της γης και στην εμπορία γεωργικών προϊόντων.

Η κύρια κατεύθυνση της αναπτύξεως του Νομού είναι η ορθολογικά οργανωμένη γεωργική ανάπτυξη, με σύγχρονες μεθόδους καλλιέργειας και εμπορίας και αποτελεσματικό Management.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού προτείνεται η λήψη των εξής μέτρων:

- Η εισαγωγή νέων καλλιεργειών
- Η χρησιμοποίηση σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κλίμακα νέου τεχνολογικού εξοπλισμού.
- Η αύξηση των αρδευόμενων εκτάσεων
- Η επέκταση της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων
- Η βελτίωση των συνθηκών εμπορίας των γεωργικών προϊόντων
- Η απόκτηση εξαγωγικού προσανατολισμού των γεωργικών προϊόντων του Νομού.
- Η ανάπτυξη θερμοκηπευτικής παραγωγής
- Η επέκταση του δικτύου της αγροτικής οδοποιίας

- Βασικές ισοπεδώσεις Ν. ΠΡΕΒΕΖΑΣ προϋπολογισμός: 750.000.000|
- Αρδευτικό έργο Αχέροντα: 1.800.000.000
- Άρδευση περιοχής Τζάρας Ν. Πρέβεζας: 175.000.000|
- Άρδευση περιοχής αγροκτήματος Θεμέλου-Μεσοποτάμου Ν. Πρέβεζας: 130.000.000|
- Διευθέτηση χειμάρου Κακάβου-αντιλημμυρική προστασία: 135.000.000
- Μετεγκαταστάσεις κτηνοτροφικών μονάδων : 200.000.000|
- Εγκαταστάσεις θερμοκηπίων στο Ν. Πρέβεζας: 200.000.000
- Αρδευτικό έργο ελαιώνα Πρέβεζας: 32 δις.|
- Έγγ/κά έργα Βαθυπέδων Αμμουδιάς: Βαλ/χης: 5 δις.
- Αρδευτικό έργο Παπαδατών: 1.800.000.000|
- Αρδευτικό έργο Φλυσιπάδας: 2.500.000.000
- Αντιλημμυρική προστασία Μπυϊδας – Μαύρης: 5 δις. |

1 Πηγή, Υπηρεσία Προγραμματισμού

9.2 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

| Το κτηνοτροφικό προϊόν του Νομού αποτελεί σήμερα το 40% της πρωτογενούς παραγωγής, με τάσεις συνεχούς αύξησων. Έτσι, παρατηρείται αλματώδης αύξηση του βοοτροφικού κεφαλαίου, με μεγάλη παραγωγή αγελαδινού γάλακτος (παραδίδονται περίπου 18-20 τόνοι γάλακτος κάθε μέρα στο εργοστάσιο γάλακτος «ΔΩΔΩΝΗ» | Ιωαννίνων, για αστική κατανάλωση).

| Τα υφιστάμενα κύρια προβλήματα του Νομού για τον τομέα της Κτηνοτροφίας είναι|

- Η έλλειψη επάρκειας των απαραίτητων ζωοτροφών και οι υψηλές τιμές τους.
- Η τραχύτητα του επαγγέλματος των κτηνοτρόφων και η στροφή τους προς άλλες| |απασχολήσεις καθώς και η απροθυμία νέων να ασχοληθούν με τον κλάδο αυτό.
- Η ελλιπής επαγγελματική εκπαίδευση|
- Η μη επαρκής βελτίωση του ζωικού κεφαλαίου.
- Η έλλειψη χειμερινών βοσκοτόπων|

| Για την περαιτέρω αξιοποίηση του κτηνοτροφικού δυναμικού της περιοχής, προτείνεται | η λήψη των εξής μέτρων:

1. |Επέκταση των αρδεύσεων και της καλλιέργειας των κτηνοτροφικών φυτών | (μηδικής, αραβοσίτου) για την αύξηση των ζωοτροφών.

2. Κατασκευή νέων έργων υποδομής (όπως νέων οδών προσπέλασης σε βοσκότοπους, κατασκευή νέων ομβριοφραγμένων και γεωτρήσεις σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα λειψυδρίας.)
3. Διάδοση του θεσμού των ομαδικών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων καθέτου διαρθρώσεως.
4. Εφαρμογή προηγμένης τεχνολογίας και εκπαίδευση των κτηνοτρόφων
5. Βελτίωση του υλικού και καθετοποίηση της παραγωγής.

9.3 ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ

Σχετικά με τους βοσκότοπους, πρέπει να επισημανθούν τα εξής προβλήματα και αδυναμίες:

- Το καθεστώς ιδιοκτησίας των βοσκοτόπων, είναι περιυλεμένο μεταξύ Δημοσίου, Κοινοτήτων και Ιδιωτών και δημιουργεί προβλήματα που εμποδίζουν τη συστηματική εκμετάλλευση και βελτίωσή τους.
- Στο μεγαλύτερο ποσοστό τους, είναι ορεινοί και άγονοι.
- Ορισμένοι βοσκότοποι υπερβόσκονται, με αποτέλεσμα την υποβάθμισή τους ή είναι απομακρυσμένοι και δεν αξιοποιούνται επαρκώς διότι λείπουν οι οδοί προσπέλασεως και δεν έχουν γίνει έργα υδρεύσεως.

Προτάσεις για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων βελτιώσεων:

1. Θερμική και οργανωτική αντιμετώπιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των βοσκοτόπων.
2. Βελτίωση των υφισταμένων εκμεταλλεύσεων βοσκοτόπων, στην ημιορεινή περιοχή, που μπορούν να υποβοηθήσουν την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας των μηρυκαστικών, με τη δαπάνη εκμετάλλευση της φυσικής χλωρίδας, με την εκτέλεση έργων υποδομής και βελτιωτικών εργασιών βλαστησεως.
3. Προγραμματισμένη και αποτελεσματική διαχείριση των βοσκοτόπων.

9.4 ΔΑΣΟΠΟΝΙΑ

Η Δασοπονία εξ αιτίας της μ γεωμμένης εκτάσεως και της ποιοτικής υποβαθμίσεως των υφισταμένων, συμμετέχει ελάχιστα στην οικονομική δραστηριότητα του Νομού.

Το γεγονός αυτό έχει αναστείλει τη δασοπονική δραστηριότητα σε χαμηλό βαθμό και περιορίζεται στην προστασία των υφιστάμενων δασών, στην αναστολή της διαβρώσεως στα ορεινά και ημιορεινά εδάφη με την εκτέλεση αντιδιαβρωτικών έργων και στη χαλαρή εκμετάλλευση, προς παραγωγή, εντελίων και μικρών ποσοτήτων δασικών προϊόντων.

Για την ανάπτυξη του κλάδου της Δασοπονίας είναι αναγκαίο να ληφθούν συντονισμένα μέτρα και να εκτελεστούν βασικά έργα, όπως:

1. Σύνταξη Κτηματολογικού Δασών και Δασικών Χαρτών
2. Σύνταξη δασοπονικής μελέτης
3. Διάνοιξη δασικού οδικού δικτύου
4. Εκτέλεση φυσικών ή τεχνητών αναδασώσεων
5. Ενίσχυση των συνεταιρισμών δασεργατών ή και μεμονωμένων υλοτόμων
6. Δασική διαπαιδαγώγηση του πληθυσμού
7. Προστασία των δασών από πυρκαγιές

9.5 ΘΗΡΑΜΑΤΟΠΟΝΙΑ

Ο Νομός Πρέβεζας δεν διαθέτει πλούσια θηραματοπανίδα, με εξαίρεση το Δέλτα του ποταμού Λούρου, όπου συγκεντρώνονται μεγάλοι πληθυσμοί υδροβίων.

Αποτελεί όμως περιοχή διαβασεως τρυγόνων και προσελκύει αρκετούς κυνηγούς από διάφορες περιοχές της χώρας.

Για τον εμπλουτισμό της περιοχής σε θηράματα γίνονται ορισμένες προσπάθειες από την Υπηρεσία Δασών, σε συνεργασία με τους τρεις Κινηγητικούς Συλλόγους του Νομού, που αριθμούν 3.500 μέλη.

Έτσι έχει ιδρυθεί από ετών μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων σε έκταση 6.600 περίπου στρ. στο δάσος «ΛΕΚΑΤΣΑ» για αγριόχοιρους και διάφορα άλλα είδη.

Επίσης προβλέπεται σύμφωνα με εγκεκριμένη μελέτη, στην περιοχή «ΑΒΑΣΣΟΣ-ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ», να γίνει πυρηνάς προσαρμογής πτερωτών θηραμάτων και ορισμένως εργασίες βελτιώσεως της βλαστήσεως και των συνθηκών ποτισμού των θηραμάτων, με σκοπό τη βελτίωση βιοτόπου και την υποβοήθηση του πολλαπλασιασμού των θηραμάτων.

Εξ' άλλου προωθείται σε συνεργασία με την Εταιρεία Ανάπτυξης του Αμβρακικού η εξασφάλιση δύο ειδικών σκαφών και άλλου αναγκαίου εξοπλισμού, με σκοπό, σε

συνεργασία με τη Διευθυνση Δασών Άρτας, την καλύτερη αστυνόμευση των υγροτόπων στο Δέλτα του ποταμού Λούρου.

Επίσης προτείνεται έκθεση με την ανάλογη διαμόρφωση ζωολογικού κήπου.

9.6 ΑΛΙΕΙΑ

Οι δυνατότητες αναπτύξεως της αλιείας στο νομό Πρέβεζας είναι τεράστιες. Η περιοχή διαθέτει πλούσια αλιευτικά πεδία, που με την κατάλληλη αξιοποίησή τους μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση του εισοδήματος του πρωτογενή τομέα. Είναι γνωστό, πια, ότι ο Αμβρακικός Κόλπος και το Δέλτα του ποταμού Λούρου αποτελούν τον πρώτο υγρότοπο της χώρας (Διεθνής σύμβαση Ramsar). Ο αξιόλογος αυτός φυσικός πόρος αποτελεί το βασικότερο στοιχείο της αλιευτικής αναπτύξεως της περιφέρειας και την κατ' εξοχήν κατάλληλη περιοχή για ιχθυοκαλλιέργεια.

Ο μη ικανοποιητικός ρυθμός εξελίξεως της αλιευτικής παραγωγής οφείλεται κυρίως στην έλλειψη:

- Έργων υποδομής για την αύξηση της παραγωγής και τη βελτίωση των συνθηκών εμπορίας των αλιευμάτων.
- Συνεταιριστικού πνεύματος και οργανώσεως μεταξύ των αλιέων.
- Σύγχρονων μεθόδων και μέσων αλιείας.

Για την ανάπτυξη της αλιείας του Νομού Πρέβεζας θα πρέπει να γίνουν ορισμένα έργα υποδομής και να ληφθούν μέτρα, όπως:

1. Αξιοποίηση του Αμβρακικού Κόλπου (βελτιωτικά έργα στις λιμνοθάλασσες, προστασία του κόλπου από τη ρύπανση).
2. Ολοκλήρωση των αλιευτικών καταφυγίων που έχουν προγραμματιστεί στα παράλια του Ιονίου, καθώς και η βελτίωση των εγκαταστάσεων και λειτουργία του Ιχθυογεννητικού Σταθμού Παγωνίσσας και της Ιχθυόσκαλας Πρέβεζας.
3. Ίδρυση Ινστιτούτου Αλιευτικών Ερευνών.
4. Κατασκευή περιοριστικού φράγματος στον Αμβρακικό Κόλπο ώστε να μετατραπεί σε κλειστό ιχθυοτροφείο γαριδοκαλλιέργειας και ιχθύων.
5. Αλιευτικό καταφύγιο Μύτικα, προϋπολογισμός: 127.000.000
6. Αλιευτικό καταφύγιο Αμμουδιάς: 70.000.000
7. Αλιευτικό καταφύγιο Λυγιάς: 200.000.000

8. Αλιευτικό καταφύγιο Αγ. Θωμά: 75.000.000
9. Ιχθυόσκαλα Πρέβεζας: 100.000.000
10. Αξιοποίηση Αμβρακικού Κόλπου (Βελτιωτικά έργα στις λιμνοθάλασσες):
300.000.000
- 11.

9.7 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ)

Για την ταχεία ανάπτυξη του Νομού Πρέβεζας στον δευτερογενή τομέα και στην ορθολογική κατανομή των δραστηριοτήτων στην περιφέρεια, θα πρέπει να ληφθούν τα εξής μέτρα:

1. Δημιουργία συσκευαστηρίου για τη διαλογή, συσκευασία, και τυποποίηση, εσπεριδοειδών, πατάτας, αγγουριών και τομάτας νοπής καταναλώσεως. Η προτεινόμενη μονάδα θα πρέπει να έχει δυναμικότητα 40-80 τόνων ανά 8ωρο. Ύψος επένδυσης: 50 εκατ. Δρχ.
2. Δημιουργία ζηραντηρίου καλαμποκιού στην περιοχή Λούρου-Πρέβεζας. Η προτεινόμενη μονάδα θα πρέπει να έχει δυναμικότητα 500 τόνων ημερησίως.
3. Δημιουργία Βιομηχανίας Καταψύξεως Λαχανικών στη Βιομηχανική Περιοχή Πρέβεζας ή στην περιοχή Λάμαρης. Υπολογίζεται ότι το εισόδημα από την μεταποίηση της πρώτης ύλης των 28.800 τόνων κηπευτικών θα ανέλθει σε 300.000.000 δρχ περίπου κατά έτος.
4. Δημιουργία μικρών ναυπηγο-επισκευαστικών μονάδων μεταλλικών, ξύλινων και πλαστικών σκαφών.

9.8 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Τουρισμός δεν έχει αναπτυχθεί αρκετά στο Νομό Πρέβεζας εκτός από τα τελευταία χρόνια, που έχει γίνει προσπάθεια αξιοποίησής των φυσικών πλεονεκτημάτων του.

Σαν αιτίες της τουριστικής καθυστέρησης της περιοχής θα μπορούσει να αναφερθούν:

- Η ανεπαρκής ξενοδοχειακή υποδομή.
- Η μη αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων
- Η κακή κατάσταση του οδικού δικτύου
- Η έλλειψη ενημέρωσης για τις περιοχές έλξεως του Νομού.

- Η έλλειψη τουριστικού ενδιαφέροντος της ενδοχώρας|

| Για την τουριστική ανάπτυξη του Νομού Πρέβεζας προτείνονται τα εξής μέτρα:

1. Δημιουργία μεγάλων ξενοδοχειακών συγκροτημάτων|
2. Ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού πλούτου του νομού.
3. Κατασκευή δρόμων προσπέλασης στους τουριστικούς χώρους|
4. Αναδάσφηση περιοχών Νικολόλεως, Καναλακίου, Καστροσυκιάς, Ριζών και Πάργας|
5. Ύδρευση και αποχέτευση των τουριστικών περιοχών
6. Κατασκευή Μουσείων|
7. Ίδρυση Συνεδριακού Κέντρου για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού.

9.9. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ|

| Στον τομέα των μεταφορικών δικτύων θα πρέπει να γίνει προσπάθεια για την άμεση ολοκλήρωση των υπό κατασκευή ή των ήδη προγραμματισθένων μεταφορικών συνδέσεων.

| Συγκεκριμένα, θα πρέπει να ληφθούν τα εξής μέτρα :

1. Αποπεράτωση της εθνικής οδού Πρέβεζας – Άρτας με την Εγνατία στο ύψος της κοινότητας Στεφάνης και μέσω Θεσπρωτικού.
2. Αποπεράτωση της εθνικής οδού Πρέβεζας – Ηγουμενίτσας|
3. Αποπεράτωση και συντήρηση του επαρχιακού οδικού δικτύου. Απαιτείται κατασκευή σε ζηρασμένα τμήματα σε μήκος 80km περίπου. Προϋπολογιζόμενη| δαπάνη: 300.000.000 δρχ.
4. Ζεύξη Ακτίου – Πρέβεζας. Προϋπολογισμός: 25.000.000.000 δρχ. Το έργο αυτό υλοποιείται με γοργούς ρυθμούς και ήδη κατασκευάστηκε το 50% περίπου του| συνολικού έργου. Για να καταστεί όμως, λειτουργικό απαιτείται μια σειρά, συμπληρωματικών έργων. Πιο συγκεκριμένα απαιτείται: α) Σύνδεση του έργου της| Ζεύξης με τον εμπορικό λιμένα Πρέβεζας και με την πόλη της Πρέβεζας. Β) Ανάπλαση του χώρου της Κυανής Ακτής γ) Ριζική βελτίωση του άξονα Ακτιο-| Βόνιτσα- Αμφιλοχία με παράκαμψη των Δήμων Βόνιτσας και Αμφιλοχίας
5. Κατασκευή προβλήτας Πάργας (Προϋπολογισμός : 400.000.000 δρχ.)
6. Βελτίωση του λιμένος Πρέβεζας

7. Αναβάθμιση του Αεροδρομίου Ακτίου
8. Επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας στην Ήπειρο.

9.10. ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ – ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ

Ένας στόχος, που πρέπει να διαπερνά το σύνολο των δραστηριοτήτων και των παρεμβάσεων για την ανάπτυξη του Νομού, είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Στο χώρο των υποδομών απαιτούνται ενέργειες που θα ενισχύσουν σημαντικά την προσπάθεια αυτή.

1. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης και εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων στην Κοινότητα Αγίου Γεωργίου.
2. Ολοκλήρωση των αποχετεύσεων των Δήμων Πρέβεζας και Πάργας που είναι ενταγμένα στο Ταμείο Συνοχής.
3. Την τελική διάθεση των επεξεργασμένων αποβλήτων στο Ιόνιο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού.
4. Βελτίωση των βιολογικών καθαρισμών ξενοδοχείων, βιομηχανικών και κτηνοτροφικών μονάδων με προτεραιότητα στα ελαιωτριβεία των παραλίων του Ιονίου και στα χοιροστάσια της περιοχής Φιλιππάδας.
5. Επέκταση των υπαρχόντων δικτύων ύδρευσης, κατασκευή νέων και αντικατάσταση των παλαιών δικτύων.
6. Ολοκλήρωση των έργων υποδομής της ΒΙ.ΠΕ., που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εγκατάσταση βιομηχανιών στην περιοχή.

9.11. ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΝΟΙΑ

Για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών Υγείας στο Νομό που τα προηγούμενα χρόνια υποβαθμίστηκαν σοβαρά, απαιτούνται οι εξής παρεμβάσεις:

- Εκσυγχρονισμός του Γενικού Νοσοκομείου Πρέβεζας και η βελτίωση του ιατρομηχανολογικού εξοπλισμού του.
- Ο ιατρομηχανολογικός εξοπλισμός του Ι.Κ.Α. Πρέβεζας.
- Η κατασκευή του Κέντρου Υγείας Φιλιππάδας και η ίδρυση Κέντρου Υγείας στην Πάργα.

- Η στελέχωση τόσο του Νοσοκομείου όσο και των Κ.Υ. με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.
 - Η κατασκευή Κρατικού Παιδικού Σταθμού στο Θεσπρωτικό.
 - Η λειτουργία του Δ' Κρατικού Παιδικού Σταθμού Πρέβεζας και του Κρατικού Παιδικού Σταθμού Ωρωπού. 1
- 1 Πηγή: Υπηρεσία Προγραμματισμού Πρέβεζας

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

| Από την ανάλυση των υαρχόντων στατιστικών στοιχείων που συλλέγησαν από
 | επιτόπιες πηγές (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Σινεταιρισμοί, Διεύθυνση Γεωργία, Εμπορίου
 | κλπ) διαπιστώνεται εύκολα ότι η κύρια παραγωγική δραστηριότητα των κατοίκων του
 | Νομού Πρέβεζας είναι οι δραστηριότητες στον Πρωτογενή Τομέα (Γεωργία,
 | Κτηνοτροφία, Αλιεία).

| Ο κλάδος αυτός εμφανίζεται δυναμικός, με απεριόριστες δυνατότητες και αποτελεί για
 | την Πρέβεζα σημαντική οικονομική δραστηριότητα.

| Έπονται σε σπουδαιότητα οι δραστηριότητες του Τριτογενούς Τομέα (Τουρισμός,
 | Εμπόριο, Υπηρεσίες)

| Και τέλος ο Δευτερογενής Τομέας (Βιομηχανία-Βιοτεχνία) που βρίσκεται σε χαμηλά
 | επίπεδα συγκριτικά με την περιφέρεια και τα ταχέως αναπτυσσόμενα κέντρα (Αθήνα,
 | Θεσσαλονίκη, Βόλος, Πάτρα).

| Κλείνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τις υπηρεσίες του Νομού Πρέβεζας, που
 | με τη γνώση, την πείρα και το ενδιαφέρον, βοήθησαν για τη σύνταξη αυτής της
 | μελέτης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. | ΕΤ.ΒΑ Α.Ε. – Σταύρος Θεοφανίδης: Εγχειρίδιο αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων,
 | εκδ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
2. | Νικολαΐδης, Μιχαήλ: Σημειώσεις «Οικονομοτεχνικές Μελέτες» 1990 ΤΕΙ
 | ΚΑΒΑΛΑΣ
3. | ΕΤ.ΒΑ Α.Ε. –1990: Μελέτη επισήμανσης επενδυτικών ευκαιριών στην περιφέρεια
 | Ηπείρου / ΦΑΣΗ Α.
4. | Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δήμου Πρέβεζας –1991
5. | Μανόπουλος: Διεύθυνση Γεωργία
6. | Χουλιαράς: Περιφέρεια Ηπείρου
7. | Τζούρου : Διεύθυνση Βιομηχανίας
8. | Ντούσιος : Εταιρεία Ανάπτυξης Αμβρακικού (ΕΤΑΝΑΜ)
9. | Νόβας Μιχαήλ: Εμπορικό Επιμελητήριο
10. | Νάσης: Υπηρεσία Προγραμματισμού